

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Újpetre Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	64
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	71
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	76
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	78
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	80
1. A HEP IT részletei.....	80
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	80
Jövőképünk	81
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	82
3. Megvalósítás	85
3.1 A megvalósítás előkészítése	85
3.2 A megvalósítás folyamata	85
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	88
3.4 Nyilvánosság	88
3.6 Érvényesülés, módosítás	90
4. Elfogadás módja és dátuma	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Újpetre Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Újpetre község Baranya megyében a Mecsek-hegységtől délre, a Villányi-hegységtől északra, a kettő között elterülő dombvidéken fekszik. Településünk történet már a középkorra vezethető vissza. Újpetre (Petre) ősi magyar falu, majd a XVIII. század elején rác falu volt (Rácpetre). 1743-tól németek települtek a rácok helyére. A II. világháborút követően kitelepített németek helyére magyarok érkeztek. Ma már a lakosság több nációt egyesít. A község neve 1933. május 10-én Rácpetréről Újpetrre változott. Megközelítése közvetlenül személygépkocsival és autóbusszal lehetséges Pécs és Villány közötti úton. Emellett elérhető Siklós felől a Villányi-hegységen keresztül is.

Újpetre Baranya megye nagyobb községei közé tartozik. Körülötte kisebb falvak helyezkednek el. Történelme során és mai is igazgatási központnak számít. A környező települések 1990-ben Újpetre székhellyel hoztak létre körjegyzőséget, majd 2013. január 1-től közös hivatal működik a településen 8 község részvételével. A község infrastrukturális ellátottsága nagyságához, szerepéhez viszonyítva jó. A lakóházak közül vannak, melyek a német paraszti építkezés jegyeit viselik, de szép számmal akadnak a mai modern építkezést jelentő házak is. A falukép az igényesség és rendezettség képét mutatja. A település egész területén az utak burkoltak, a járdák kiépítettek, a közvilágítás korszerű. Egészséges ivóvízzel és vezetékes gázzal rendelkezünk. A kábel telefonhálózat kiépített, a településen a mai követelményeknek megfelelő óvoda és általános iskola működik. Mindkét intézmény körzeti feladatokat lát el. Német nemzetiségi nyelv oktatás alapjait már az óvodában elkezdik, és az iskolában folytatják. A községben évtizedek óta művelődési ház és községi könyvtár működik. Az egészségügyi szociális ellátás keretében házi

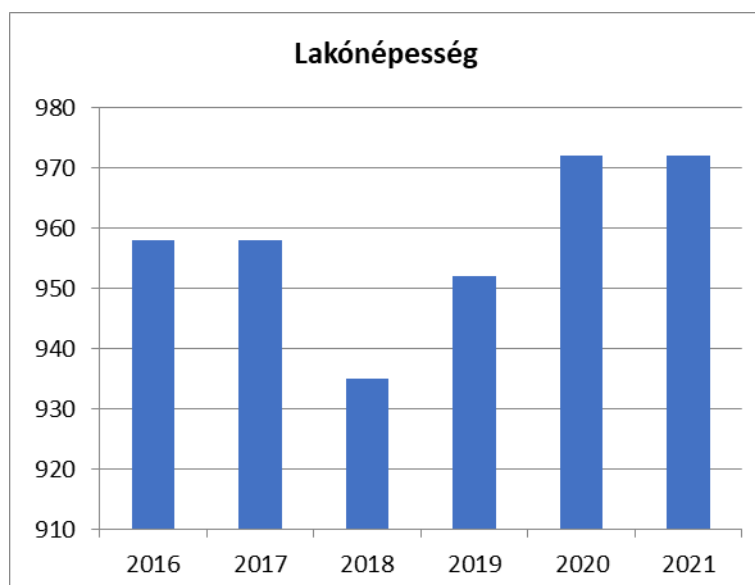
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

segítségnyújtás és szociális étkeztetés működik, mely segíti az idősek ellátását. A községnek háziorvosa, fogorvosa, védőnője és gyógyszerháza van. Szolgáltatásokkal jól ellátott község. Postája, takarékszövetkezet, több kereskedelmi egysége, fodrásza, benzinkútja és kisebb-nagyobb mezőgazdasági vállalkozása van. A község megőrizte körzet központi szerepét, amit a jövőben is szeretnénk biztosítani és növelni.

A falu mai temploma 1762-ben épült herceg Batthyány Károly kezdeményezésére. 1763. január 25-én Cigani Jakabo olasz plébános benediktálta. Főoltára 1771-ben készült el és magyar szenteket ábrázol.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	958	bázis év
2017	958	100,00%
2018	935	97,60%
2019	952	101,82%
2020	972	102,10%
2021	972	100,00%

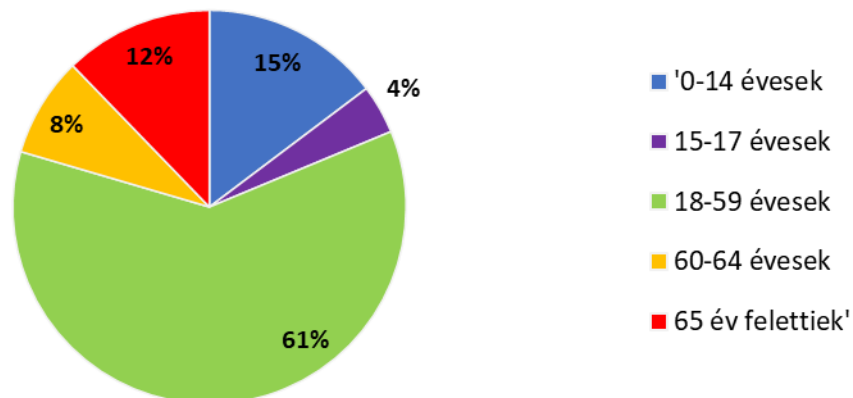
Forrás: TelR, KSH-TSTAR

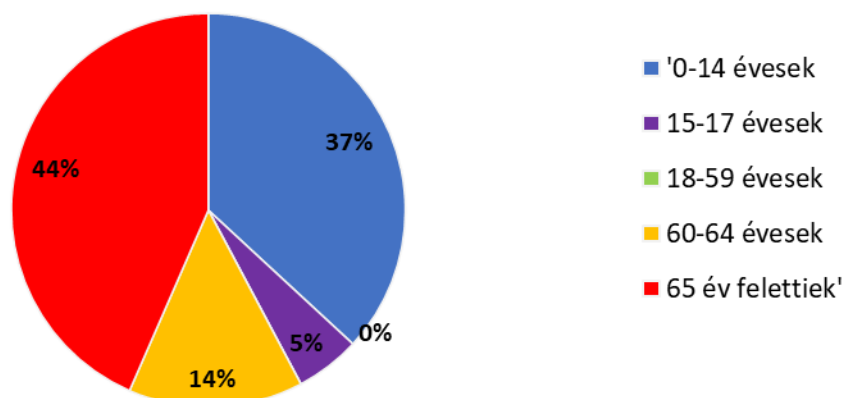
A település **lakónépességét** a településen állandó lakóhellyel rendelkező valamint a másutt állandó lakóhellyel rendelkező, de a településen tartózkodási hellyel rendelkezők száma adja. A település lakónépessége stagnál.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	523	523	1046	50,00%	50,00%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			28	2,68%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	77	90	167	7,36%	8,60%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	21	13	34	2,01%	1,24%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	318	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	30,40%	-
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	43	35	78	4,11%	3,35%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	64	106	170	6,12%	10,13%

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

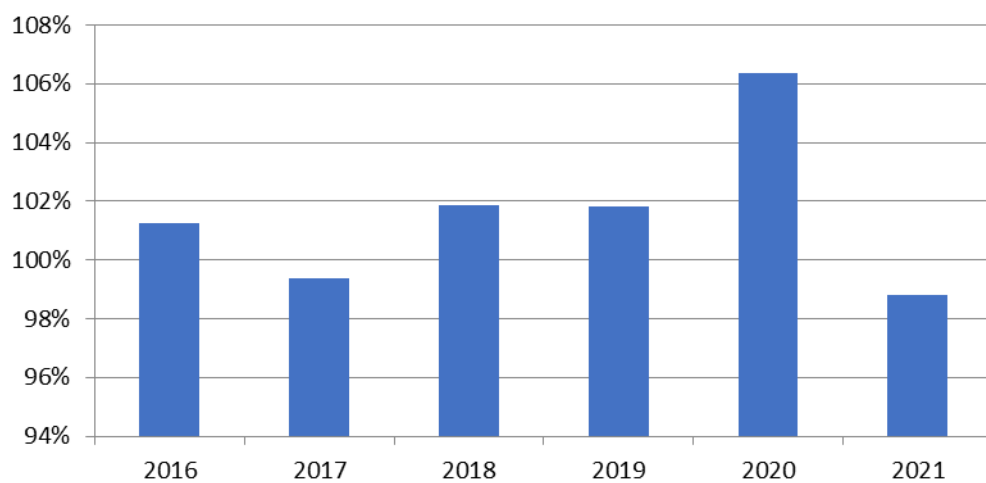

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	161	159	101,26%
2017	162	163	99,39%
2018	163	160	101,88%
2019	170	167	101,80%
2020	184	173	106,36%
2021	168	170	98,82%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

A település öregedési indexe az évek folyamán változott, hol nőtt, hol csökkent. Az idős korú lakosság száma csökken. A településre nem jellemző mindezek alapján az előregedés.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-3,13
2017	13,57
2018	-13,73
2019	18,02
2020	21,83
2021	5,14

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	6,27
2017	-11,48
2018	-11,62
2019	-1,06
2020	-3,12
2021	-4,12

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlásokat áttekintve megállapítható, hogy 2016., 2018. évet kivéve a betelepülés jellemző a településre, amely számottevő 2020-ban. Ez köszönhető a kormány családpolitikájának, az utóbbi években sok fiatal telepedett le a településen. Sajnos a halálozások száma még mindig magasabb, mint az élve születéseké, számottevően magas 2018. évben.

Értékeink, küldetésünk

A település értéke az, hogy csendes, körzetközponti feladatokat ellátó település, színes kulturális élettel. Küldetésünk az, hogy a településen élő idősök és gyerekek a koruknak és egészségügyi állapotuknak megfelelő ellátást megkapják, hogy figyeljünk az esélyegyenlőség biztosítására.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Újpetre Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2034)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

2.1.1. Gazdasági program

Az önkormányzat 2020. évben fogadta el a 4 évre szóló gazdasági programját, melyben feladatul tűzi ki többek között:

- a foglalkoztatási gondok megoldásában való részvételt,
- gondoskodást az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról,
- egészségügyi ellátásról, szociális ellátásról, gyermek – és ifjúságvédelmi feladatokról való gondoskodást,
- közösségi tér biztosítását,
- egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítését.

A következő gazdasági program elfogadása a 2024-i önkormányzati választásokat követően esedékes.

2.1.2. Településrendezési terv

Az önkormányzat a 6/2004.(III.15.) Ök.sz rendeletével fogadta el a helyi építési szabályzatát, mely szabályozza a településen építhető építmények előírásait.

2.1.3. Az önkormányzat 2018. évben a Településképi Arculati Kézikönyvet fogadott el, megalkotta a településképi védelméről szóló 8/2018.(X.10.) önkormányzati rendeletét.

2.1.4. Településfejlesztési koncepció

Az önkormányzat a helyi építési szabályzattal egyidejűleg fogadta el a településfejlesztési koncepcióját, amely a település közigazgatási területére kiterjedően a település jövőbeni kialakítását tartalmazza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87.§-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselőtestületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, egyszerűbb ellátására jogi személyiségű társulást hoznak létre. Újpetre Község Önkormányzatának Képviselő-testülete tagja a Siklósi

Mikrotérségi Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulásnak, annak kereten belül látta el a hétközi és hétvégi orvosi ügyeletet. 2023. szeptember 1. napjától ezt a feladatot az Országos Menőszolgálat látja el, ezért valószínűleg a társulás megszűnteti tevékenységét. Az önkormányzat 2013. május 1-vel tagja Beremendi Szociális és Gyermekjóléti Társulásnak mely 2013. július 1-től ellátja a településen a házi segítségnyújtás valamint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat feladatait. A szociális étkeztetési feladatok ellátását az önkormányzatnak saját maga látja el, vállalkozóval kötött szerződés alapján, saját főzőkonyhája bérbeadásával.

2023. augusztus 1. napjától a 2010-Villány Kft helyett a Royal Food Hungary Kft látja el a főzőkonyha bérbevitelével a szociális étkeztetési és gyermekétkeztetési feladatokat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzéshez szükséges statisztikai adatokat a TEIR rendszeréből töltöttük le. A helyi esélyegyenlőségi programhoz az adatgyűjtést segítették és adatokkal szolgáltak: óvoda vezetője, általános iskola igazgatója, védőnő, polgármester, falugondnok, kulturális asszisztens, házigondozó, (a programot készítette: szociális ügyintéző)

A program készítésében felhasználásra kerültek az alábbi adatbázisból származó adatok:

TEIR rendszer, OSAP statisztikák, KLIK által biztosított adatok, háziorvos, védőnő adatai, helyi adatgyűjtés.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

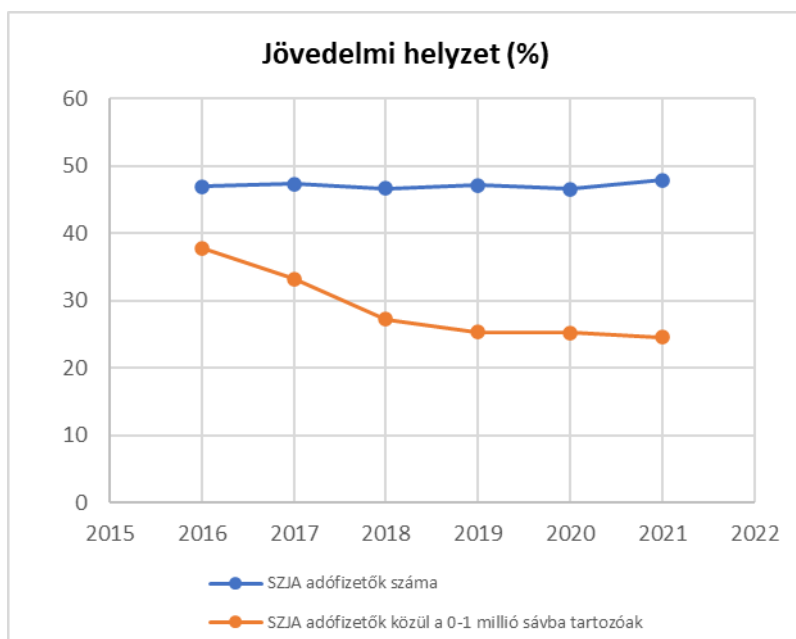
A mélyszegénységben él az az egyén, akinek havi jövedelme nem éri el a nyugdíjminimum összegét és megélhetését más forrásból származó jövedelem (vagyon) sem biztosítja. A faluban élő romák és mélyszegénységben élők mindegyike korábban a nyílt munkaerő-piacon munkavállalóként funkcionált. A sorozatos leépítések és munkahely megszűnések, átszervezések következtében elsőként közülük kerültek ki a munkanélküliek, mivel mindegyikük csak alapvégzettséggel (8 általános) rendelkezik. Legtöbben mezőgazdasági munkában voltak foglalkoztatva. Itt a termelés korszerűsítése, gépesítése miatt kellett munkahelyeiktől megválniuk. Újbóli elhelyezkedésükre szinte nincs remény. A tartósan munkanélküliek többségének igényeik, életkörülményeik szerények, önértékelésük alacsony, családi életük problémákkal terhelt. A családok havi bevételét a foglalkoztatási támogatás (havi 22.800 Ft), ahol gyermek van, ott a családi pótlék, illetve tavasztól-őszig tartó időszakban a közfoglalkoztatási bér (nettó összege 65-85 eFt között változó, a családi adókedvezmény függvényében) jelenti. Mindezt a mélyszegénységben élők többsége alkalmi munkával (egyszerűsített foglalkoztatás, vagy legtöbbször klasszikus feketemunka) szerzett jövedelemmel egészíti ki. A településen élő romák és mélyszegénységben lévők mindegyikében él az igény a munkavállalásra, de a tényleges megvalósítást több minden akadályozza. A munkanélküli emberek álláskeresői készségei, ismeretei, önmenedzselési készségei, információi hiányosak, magas a reményvesztettek, feladók aránya.

Az aprófalvak lakossága a legkiszolgáltatottabb a foglalkoztatás területén, hiszen a dél-dunántúli térség elmaradott infrastrukturális viszonyai között lakók nehezen mobilizálhatók, a helyi munkahelyek száma pedig korlátozott. A Siklói Kistérségben növekszik a szegénység kockázata. Különösen kiszolgáltatott helyzetbe kerülhetnek az amúgy is hátrányos helyzetű rétegek, így a nyugdíjasok, a negyven éven felüli inaktív népesség, a fiatal pályakezdők, a romák, a fogyatékkal élők, a szenvedélybetegek és a hajléktalanok. Hátrányként említhetjük meg még a lakóhely-munkahely közlekedési viszonylatát is. A munkáltatók többsége nem térít útiköltséget, sőt a vidéken élés negatív diszkriminációs szempont az elhelyezkedésnél.

Az alacsony iskolai végzettséget és a szakképesítés hiánya is az elhelyezkedés akadályát jelenti. A falu középkorú és fiatalabb lakói „elfelejtették”, elhagyták a háztáji gazdálkodást, amely évtizedeken keresztül őseik megélhetésének egyik legbiztosabb forrása volt.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	46,95	37,80
2017	47,33	33,20
2018	46,61	27,23
2019	47,13	25,35
2020	46,50	25,25
2021	47,88	24,55

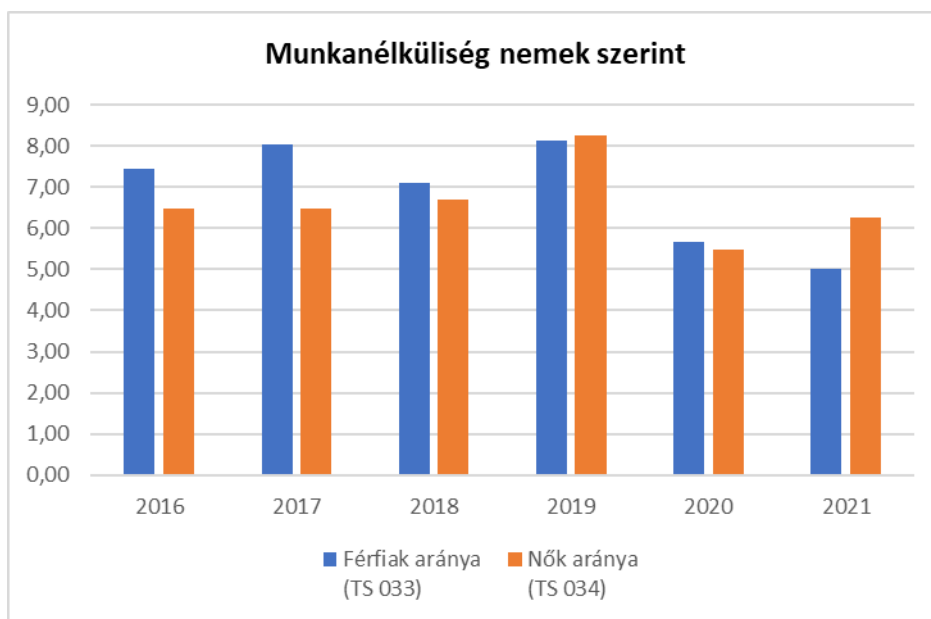
A településen élő állandó lakók közel fele fizet csak SZJA-t. A vizsgált időszakban ez az arány stagnált. Az adófizetők számán belül a kevés jövedelemmel (0-1 millió Ft éves jövedelem) rendelkezők aránya azonban folyamatos csökkenést mutat, amely a jó gazdaságpolitikai döntésekkel és országos gazdasági mutatókkal magyarázható.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	7,46	6,49	6,98%
2017	8,03	6,49	7,26%
2018	7,09	6,71	6,90%
2019	8,12	8,26	8,19%
2020	5,66	5,49	5,58%
2021	5,00	6,25	5,63%

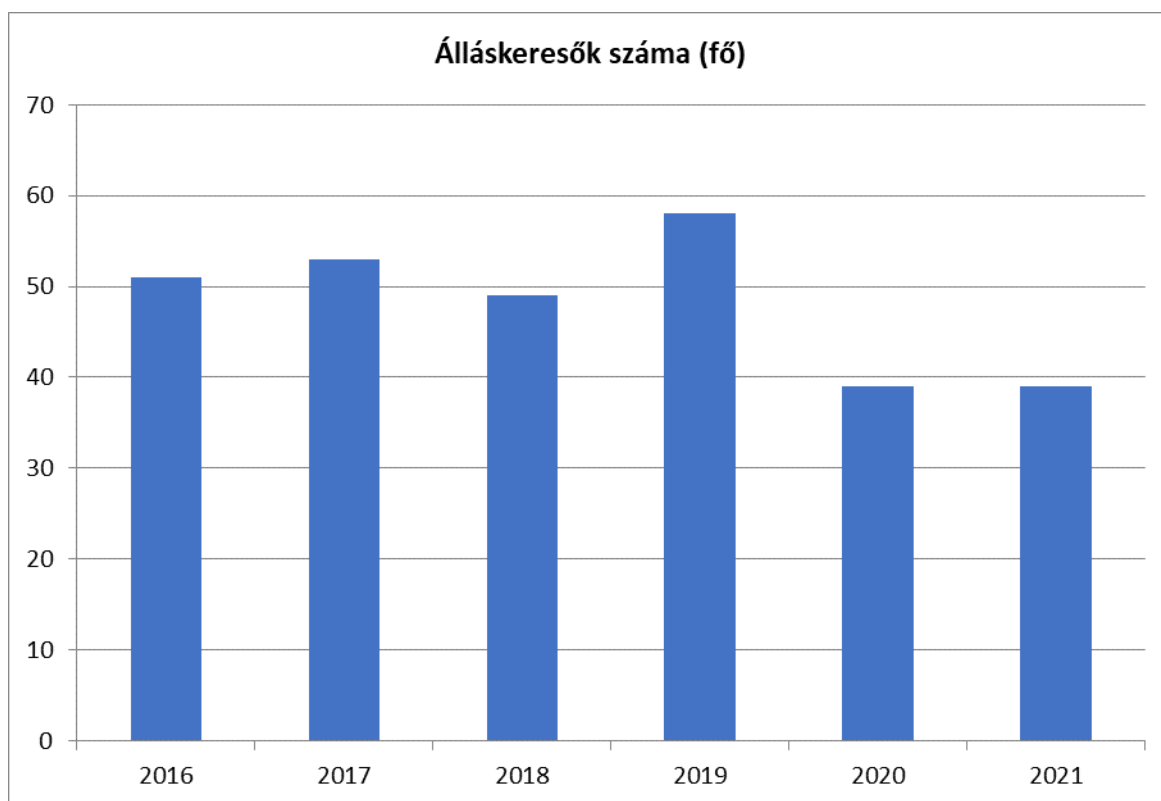

Fenti táblázat nem mutat teljesen hiteles képet az aktív munkavállalási korúak és a nyilvántartott álláskeresőek egymáshoz viszonyított arányát tekintve. Ugyanis a 15-20-25 éves korukig a fiatalok szinte 100 %-a nappali tagozaton tanulmányokat folytat, az 55-60 év közöttiek pedig már valamilyen rendszeres pénzellátásban részesülnek, így ez a korosztály nem jellemző a munkaerőpiacon. Így a munkanélküliség aránya nem a tényleges, gazdaságilag aktív népesség/nyilvántartott álláskeresők adat alapján került megállapításra. A munkanélküliségi ráta a gazdaságilag aktív lakosság körén belül 5,63-8,19 % között mozog. 2019. év csökkenés mutatható ki. A nők és a férfiak aránya változik évente, 2021. évben magasabb a nők aránya a munkanélküliek körében, mint a férfiaké.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	51	53	49	58	39	39
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	2,00	2,00	1,00	3,00
	%	1,96%	1,89%	4,08%	3,45%	2,56%	7,69%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	4,00	5,00	7,00	3,00	4,00
	%	7,84%	7,55%	10,20%	12,07%	7,69%	10,26%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	1,00	2,00	3,00	5,00	1,00
	%	3,92%	1,89%	4,08%	5,17%	12,82%	2,56%
31-35 év (TS 040)	Fő	8,00	7,00	7,00	9,00	6,00	2,00
	%	15,69%	13,21%	14,29%	15,52%	15,38%	5,13%
36-40 év (TS 041)	Fő	8,00	9,00	7,00	6,00	5,00	9,00
	%	15,69%	16,98%	14,29%	10,34%	12,82%	23,08%
41-45 év (TS 042)	Fő	6,00	5,00	5,00	7,00	4,00	7,00
	%	11,76%	9,43%	10,20%	12,07%	10,26%	17,95%
46-50 év (TS 043)	Fő	9,00	12,00	9,00	9,00	3,00	3,00
	%	17,65%	22,64%	18,37%	15,52%	7,69%	7,69%

51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	5,00	6,00	7,00	6,00	5,00
	%	9,80%	9,43%	12,24%	12,07%	15,38%	12,82%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	5,00	3,00	4,00	4,00	2,00
	%	9,80%	9,43%	6,12%	6,90%	10,26%	5,13%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	4,00	3,00	4,00	2,00	3,00
	%	5,88%	7,55%	6,12%	6,90%	5,13%	7,69%

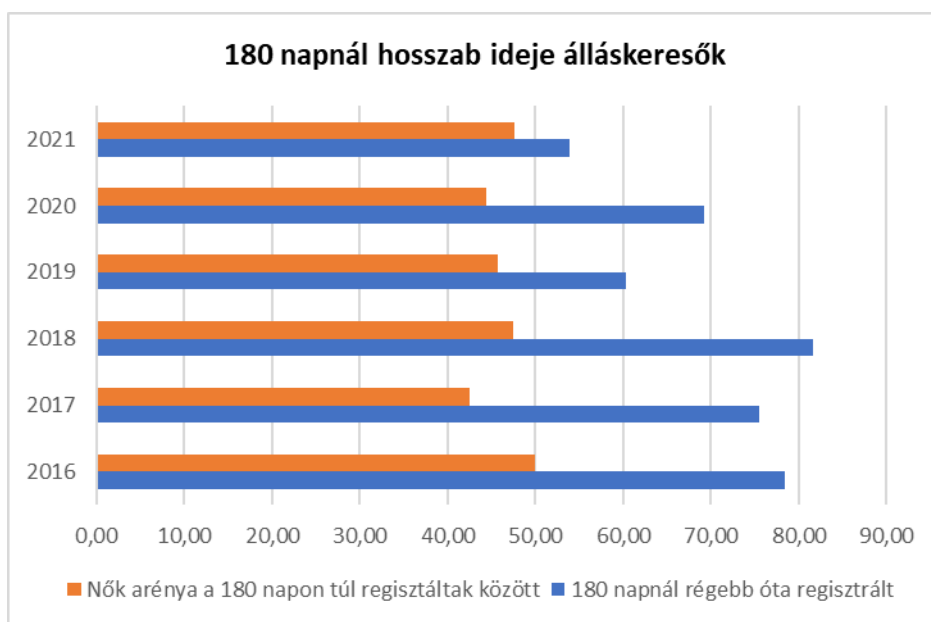
Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált 6 évben az 51-55 közötti és a 31-40 feletti korosztályban emelkedett és itt a legmagasabb a regisztrált munkanélküliek száma. 2021. évben ezen korosztályoknál csökkenés tapasztalható. Mindez arra enged következtetni, hogy a munkaerő-piaci szempontból az idősebb korosztályban a legnagyobb a munkanélküliség. Olyan személyek kerülnek ki a munkából, akik nyugellátásra még nem jogosultak, új munkahely létesítésére nem alkalmasak (képzettség hiánya miatt) munkáltatók idős emberek alkalmazásától ódzkodnak. Az 50 év feletti elhelyezkedési lehetőségei már korlátozottak. Legtöbben számos egészségi problémával küzdenek, bármilyen munkára már nem alkalmasak. Nagy valószínűséggel vagy nincs képzettségük, vagy elavult képesítéssel rendelkeznek, amelyet hasznosítani nem tudnak.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	78,43	50,00
2017	75,47	42,50
2018	81,63	47,50
2019	60,34	45,71
2020	69,23	44,44
2021	53,85	47,62

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

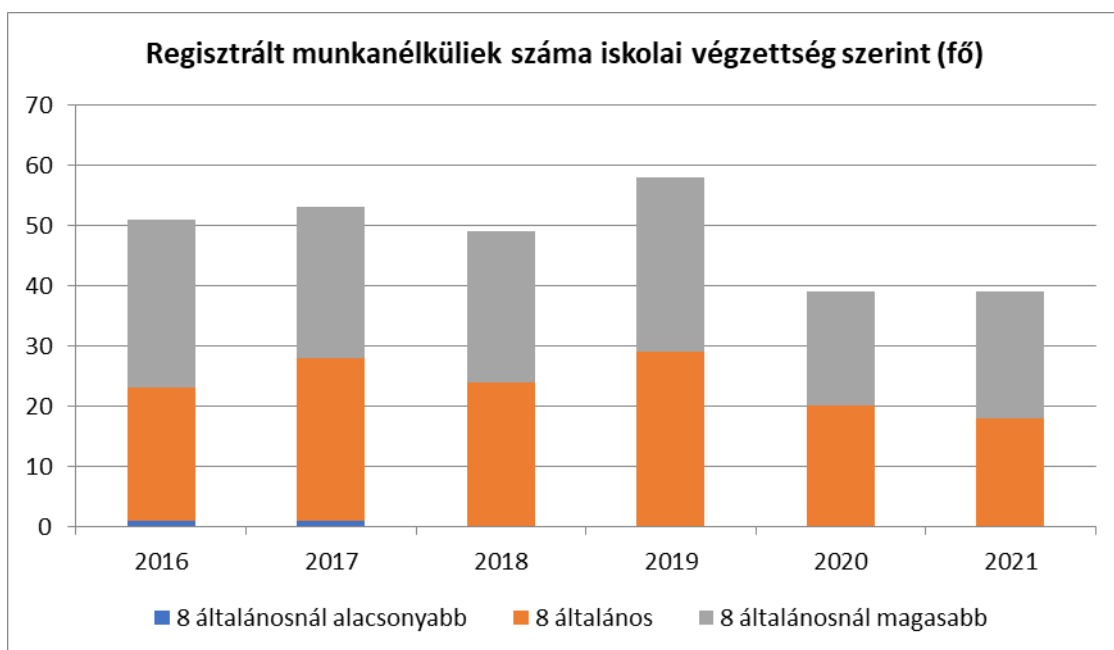

A táblázatból kiderül, hogy az évek során a regisztrált munkanélküliek körében a nők és a férfiak aránya közel egyenlő.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	51	1	1,96%	22	43,14%	28	54,90%
2017	53	1	1,89%	27	50,94%	25	47,17%
2018	49	0	0,00%	24	48,98%	25	51,02%
2019	58	0	0,00%	29	50,00%	29	50,00%
2020	39	0	0,00%	20	51,28%	19	48,72%
2021	39	0	0,00%	18	46,15%	21	53,85%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megállapítható, hogy a nyilvántartott állás keresők közül 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű személy 1 fő volt a 2016-2017. években. Ez 2018-2021. évekre megszűnt. A csak alapfokú (8 általános) végzettséggel rendelkezők és a 8 általánosnál nagyobb végzettséggel rendelkezők száma közel azonos.

Felnőttoktatás (érettségire felkészítés) lehetősége adott a településtől 15 km-re lévő Villányban, levelező tagozaton. Az állami foglalkoztatási szerv (munkaügyi központ) a korábbi években folyamatosan szervezett regisztrált munkanélküli személyek számára OKJ-s képesítést nyújtó képzéseket (pl: ápolási asszisztens, szociális gondozó-ápoló, pincér, targoncavezető,

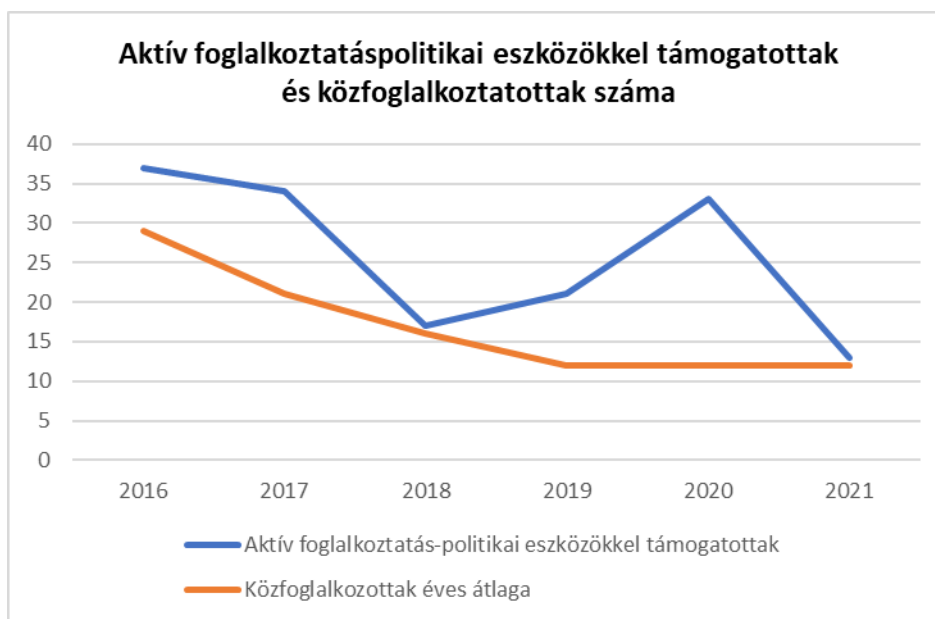
villanyszerelő, vendéglátó eladó, pénzügyi-számviteli ügyintéző, irodai asszisztens, pincér, szerkezetlakatos, élelmiszer-vegyiárú eladó-pénztáros stb.) Sajnos ezeknek a képzéseknek a száma drasztikusan csökkent vagy nem is indult.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

d)

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	37	29
2017	34	21
2018	17	16
2019	21	12
2020	33	12
2021	13	12

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település önkormányzata minden évben alkalmaz közmunkásokat település szépítési, közterület karbantartási feladatok ellátására. 2016-2018-ig startmunka mintaprogramban mezőgazdasági földutak rendbetétele projekt keretében évente 8-10 fő alkalmazására nyílt lehetőség márciustól következő év februárjáig. 2019-től azonban már nem indultak Start mintaprogramok, csak hosszú időtartamú közfoglalkoztatás keretében volt lehetősége az önkormányzatnak munkanélkülieket alkalmazni. A közmunka lehetőséget jelent az aktív korúak ellátásában részesülők számára értékes, teremtő tevékenységre, és a segélytől magasabb összegű rendszeres jövedelemre. Az önkormányzat igyekszik minden segélyben részesülőt legalább folyamatosan foglalkoztatni. A település roma lakói nem vesznek részt közfoglalkoztatásban egyrészt amiatt, mert idős emberek,

másrészt rokkantsági ellátásban részesülnek, tehát nem aktív korú személyek. A táblázatból kiderül, hogy az alkalmazható FHT ellátottak száma jelentősen csökkent, 2020-ban már csak 12 fő.

- e) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településen a regisztrált vállalkozások száma viszonylag magas. Ez nem azt jelenti, hogy munkalehetőséget is tudnak biztosítani, hisz nem egy vállalkozásnak csak a székhelye helybeli, tevékenységét máshol végzi. Kiskereskedelmi és vendéglátóhelyekkel a település rendelkezik, akik helybelieket foglalkoztatnak. Az önkormányzat által kivetett iparűzési adó mértéke viszonylag magas, ugyanúgy a befolyt adó is. Az állami szektorban foglalkoztattak számáról nincs adatunk. A településen az egyik nagy foglalkoztató az önkormányzat, majd az Újpetrei Gazdák Zrt, mint mezőgazdasági vállalkozás.

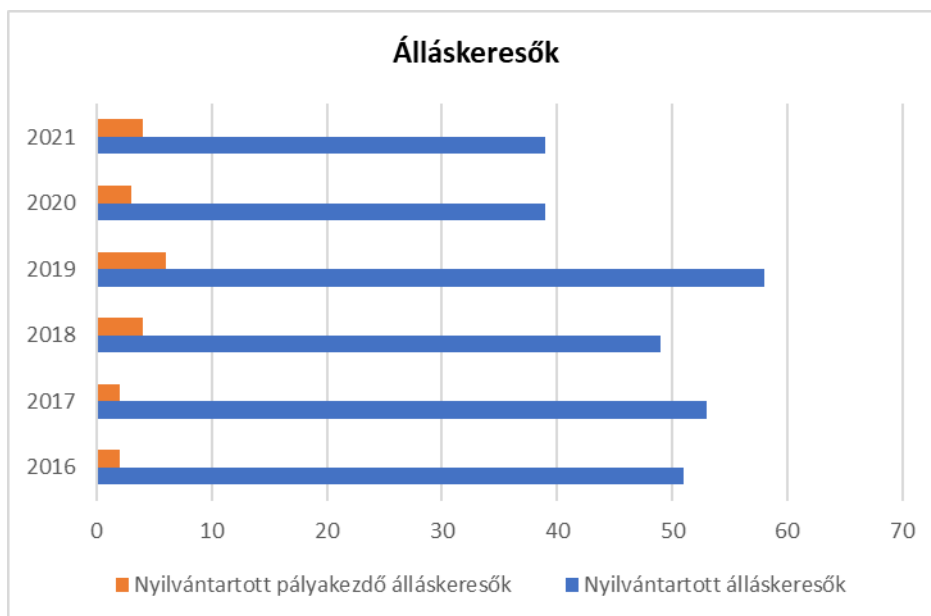
A település 15 km-re található a járási hivatal székhelyétől Siklóstól, és 25 km-re a megyeszékhelytől, Pécestől. A településről csak buszközlekedés van a fenti településekre, a járatok száma viszonylag megfelelő a munkanapokon.

A településen minden évben volt-van közfoglalkoztatási program. 2010-től 2018-ig a település Start mintaprogramokat és ráépülő programokat (földutak karbantartása, illegális hulladék felszámolása, belterületi utak helyreállítása) indított. A közfoglalkoztatásba bevont személyek száma viszonylag állandó, mivel elsősorban regisztrált munkanélküliek és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesített személyek alkalmazhatók e foglalkoztatási formában. A közfoglalkoztatásban alkalmazható személyek száma évről évre csökken.

- f) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	51	2
2017	53	2
2018	49	4
2019	58	6
2020	39	3
2021	39	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma nem meghatározó a településen. Újpetrén nincsenek olyan programok, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésüket. Ilyen programok Siklóson található a Baranya Megyei Kormányhivatal Siklósi Járási Hivatal Munkaügyi Főosztálya szervezésében található. A fiatalok a képzéshez, továbbképzéshez a vonzáskörzetekben férhetnek hozzá (Villány, Siklós, Pécs). Itt középiskolai képzésben, felsőoktatási képzésben, átképzésben, továbbképzésben vehetnek részt.

- g) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Felnőttképző program a településen nincs. A településről alapkompétencia képzésben nem vesz részt senki. A vonzásközpontban (Siklós) az állami foglalkoztatási szerv (Baranya megyei Munkaügyi Központ) a korábbi években több továbbképzést, átképzést szervezett és bonyolított le, ezek száma azonban folyamatosan csökken. Pécsen a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Baranya megyei Kirendeltségén zajlanak a társadalmi felzárkózás érdekében az álláskereső, alacsony végzettségűek, megváltozott munkaképességűek, romák átképzését, felzárkóztatását szolgáló európai uniós és hazai finanszírozású programok. A TEF küldetésének tekinti az etnikai csoportok és az eltérő társadalmi státuszú rétegek közti határok megszüntetését, valamint a területi és társadalmi különbségek csökkentését. Számos készségfejlesztő szocializációs tréning, illetve alapkompétencia fejlesztés indult itt. A képzések megvalósítása mellett a hétköznapi problémák megoldásában is segítséget nyújtanak, mentori szolgáltatást vállalnak.

Munkaerő-piaci szolgáltatást nyújt az állami foglalkoztatási szerv (tanácsadással), valamint a magyarbólyi székhelyű Új Esély Egyesület is, amely a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetben lévők (munkanélküliek, mélyszegénységben élők, nők, romák, megváltozott munkaképességűek stb.) részére integrált szolgáltatásokat biztosítanak, amelyek a következők: komplex helyzetfelmérés (diagnózis) egyéni fejlődési útvonal tervezése, csoportos és egyéni tanácsadás, fejlesztés, szakképzés, motiválás, segítő-támogató programok. Ennek keretében a célcsoport tagjainak egyénre szabott segítséget nyújtanak a munkaerő-piacon történő elhelyezkedéshez. Csoportmunkában segítik életviteli tanácsokkal, gazdálkodási tudnivalókkal, a munkavállaláshoz alapvetően szükséges információk, technikák (pl. önéletrajz készítés, állásinterjú stb.) bemutatásával, viselkedési és kommunikációs tréninggel, családi szerepek tanításával. Az

egyesület 2002-ben alakult és a térségben a foglalkoztatás elősegítése érdekében kiváló munkát végez.

Közfoglalkoztatást a településen az önkormányzat szervez már 2010. óta. A közfoglalkoztatottak száma évről-évre folyamatosan csökken, 2021-ben már csak mindössze 10 fő. A korábban alkalmazottak nagy részének sikerült a nyílt munkaerő-piacra visszatérnie, vagy egyéb rendszeres pénzellátásra (rokkantsági ellátás, öregségi nyugellátás stb.) jogosultságok szereznie.

- h) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A gazdasági válság hatásaként, a növekvő munkanélküliségnek köszönhetően nő a mélyszegénységben élők száma. A településen a roma/cigány lakosság száma 30 fő. Az összlakosság közel 3 %-a. A települési önkormányzat minden évben az óvoda intézményében munkalehetőséget biztosít 1 fő munkanélkülinek. A közfoglalkoztatottak számának csökkenésével ez a lehetőség is megszűnt.

- i) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az önkormányzati foglalkoztatás területén a hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható, sőt leginkább a legrászorultabbakat (aktív korúak) köteles alkalmazni (közfoglalkoztatásban) az önkormányzat. A településen élő romák nagy része aktív korú ellátott, így közfoglalkoztatásban tudja őket. Származásuk miatti hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomása az önkormányzatnak.

A nyílt munkaerő-piacon történő alkalmazás során azonban többször érvényesül a hátrányos megkülönböztetés, itt főként a munkahely-lakóhely közötti távolság (közlekedési nehézségek, közlekedési költségek), az alacsony iskolai végzettség, a pályakezdők munkatapasztalat-hiánya a meghatározó akadály munkahely létesítésekor.

- j) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

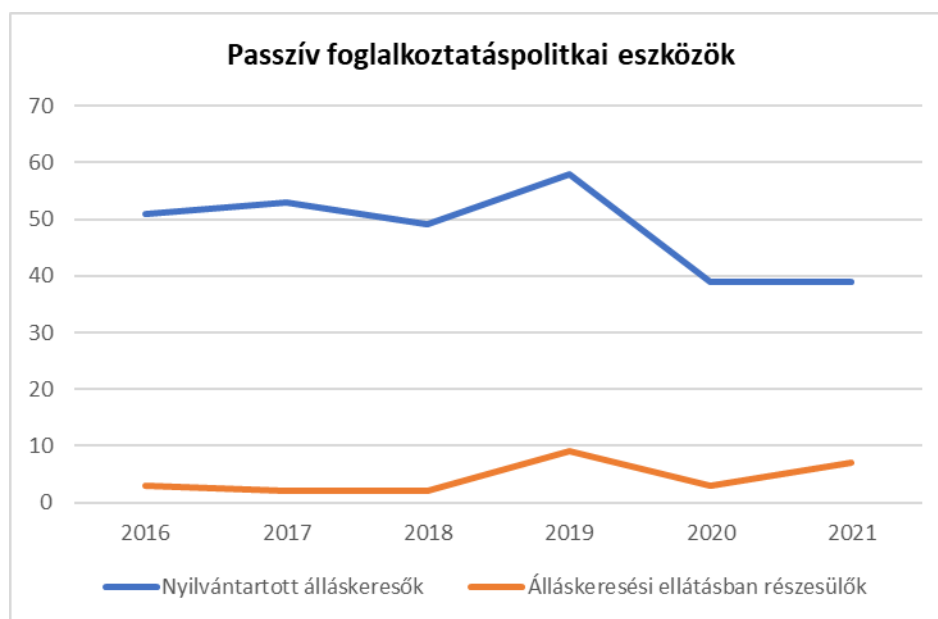
Magyarország kormánya által 2015 végén – az internetről és a digitális fejlesztésekről szóló nemzeti konzultáció, az InternetKon eredményei alapján – elindított, a digitális ökoszisztéma egészét érintő Digitális Jólét Program (DJP) célja, hogy Magyarország minden polgára és vállalkozása a digitalizáció nyertesei közé kerülhessen. Magyarországon a digitalizáció folyamata az utóbbi időben láthatóan felgyorsult, ehhez a Digitális Jólét Program keretében hozott intézkedések is hozzájárultak.

A településen kiépítésre került a szélessávú internet elérhetőség, illetve free wifi vételi lehetőség is adott a művelődési ház előtt. A település könyvtárában elhelyezett informatikai eszközök megléte lehetőséget nyújt a település lakóinak arra, hogy a digitalizáció adta előnyökkel megismerkedhessenek, tisztában lehessenek, és mindennapi életükben hasznosíthassák ismereteiket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	51	7,99%	3	5,88%
2017	53	8,37%	2	3,77%
2018	49	8,01%	2	4,08%
2019	58	9,43%	9	15,52%
2020	39	6,34%	3	7,69%
2021	39	6,15%	7	17,95%

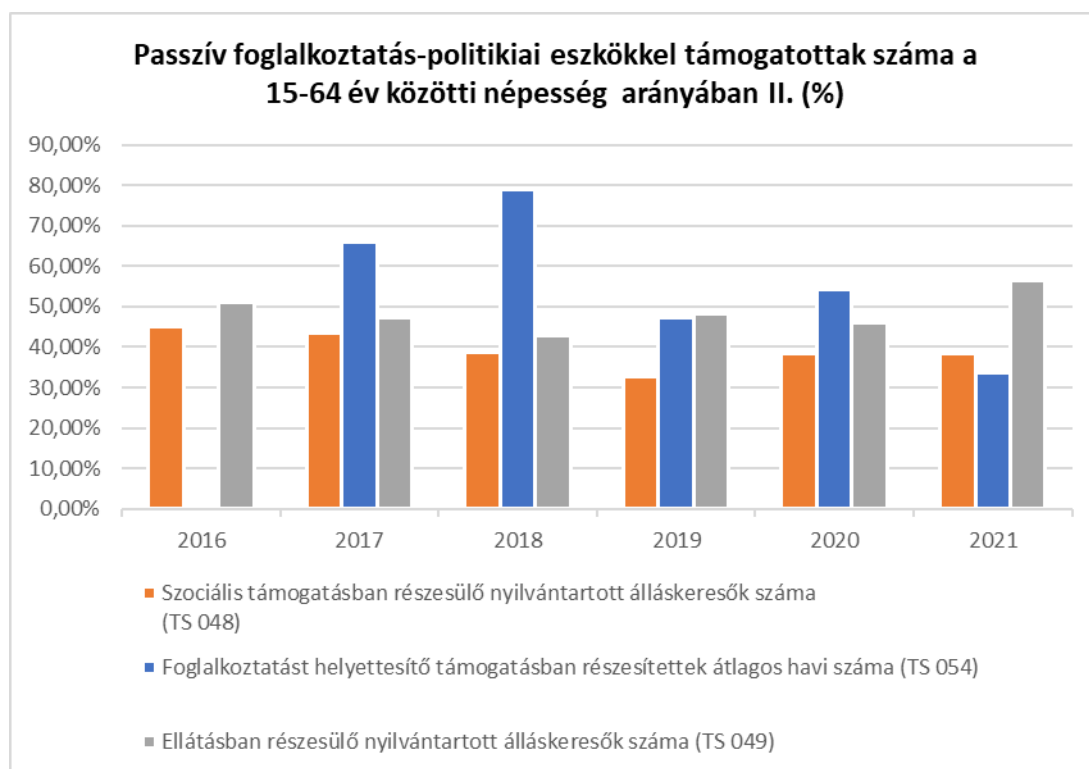
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	23	45,10%	n.a.	-	26	50,98%
2017	23	43,40%	35	65,87%	25	47,17%
2018	19	38,78%	39	78,98%	21	42,86%
2019	19	32,76%	27	47,28%	28	48,28%
2020	15	38,46%	21	54,26%	18	46,15%
2021	15	38,46%	13	33,77%	22	56,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1990. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) rendelkezett az álláskeresői ellátásra való jogosultság feltételeiről.

Ennek alapján álláskeresői segély azon álláskeresőnek állapítható meg, aki

1. típusú: legalább 180 napig álláskeresői járadékra volt jogosult, de a járadék folyósítási idejét kimerítette és az álláskeresői segély iránti kérelmét az álláskeresői járadék megszűnésétől számított 30 napon belül benyújtja, vagy
2. típusú: álláskeresői járadékra nem jogosult, de az álláskeresővé válását megelőző 4 évben legalább 200 nap munkaviszonyban töltött nappal rendelkezik, vagy

3. típusú: akinek max. 5 éve hiányzik a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez a segély iránti kérelem benyújtásának időpontjában és állskeresői járadékban legalább 140 napig részesült és a járadék folyósítási idejének kimerítését követő 3 éven belül betölti a rá vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt, továbbá rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel.

Állskeresői segély folyósítás időtartama:

- 1-2. típus esetén 90 nap. Amennyiben az állskereső a kérelem benyújtásának időpontjában az 50. életévét betöltötte, a folyósítás időtartama 90 nappal meghosszabbodik, ekkor a jogosultság 180 nap,
3. típus esetén az öregségi, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj jogosultságának megszerzéséig,
- a folyósítás kezdő napja a kérelem benyújtását követő nap.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	4
2018	4
2019	3
2020	2
2021	3

Forrás: TelR, KSH

Újpetre településen a vizsgált időszakban csökkent azon aktív korúak száma, akik foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (FHT) részesülnek. Arányuk a munkanélküliként foglalkoztatottak arányában több mint 50 %. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülő személyek száma 2-4 fő. Mindkét ellátási forma megállapítására a Járási

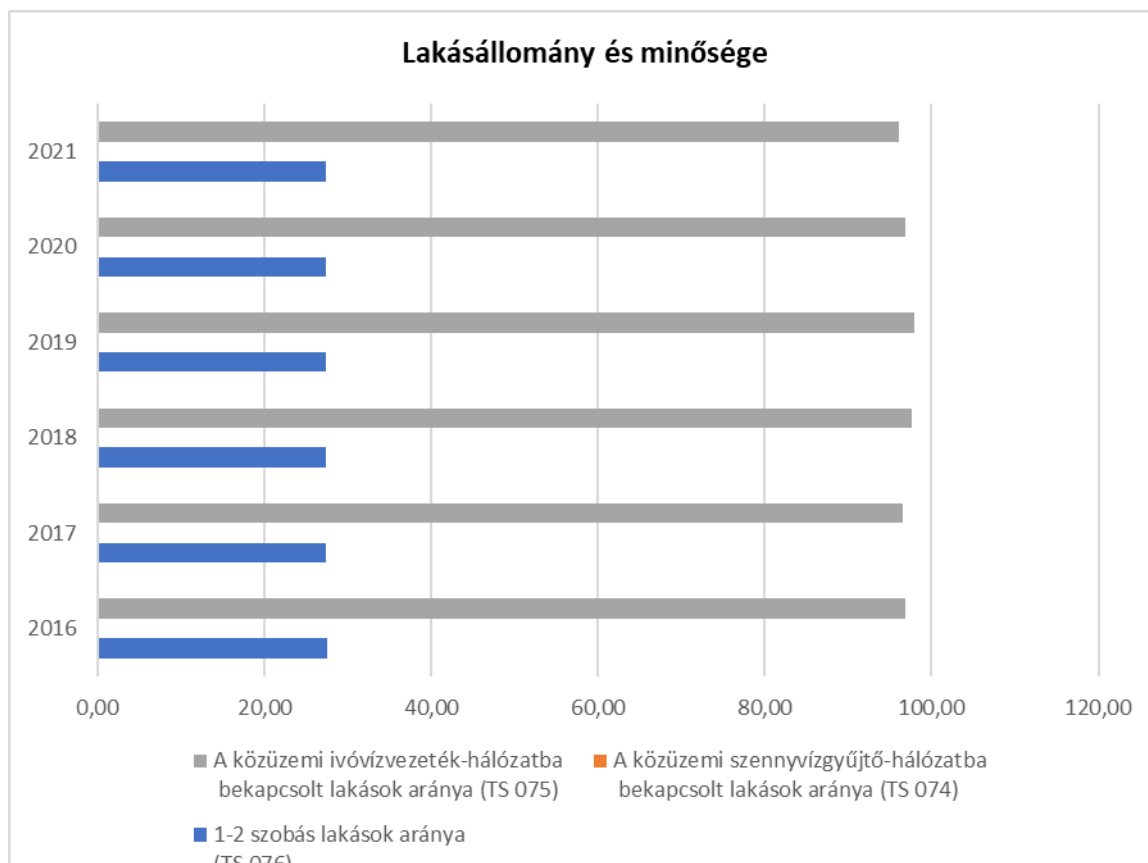
Hivatal jogosult a szociális ellátásokról és szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény előírásainak megfelelően.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	382	0	0,00	27,49	0,00	96,86
2017	383	1	2,61	27,42	0,00	96,61
2018	383	0	0,00	27,42	0,00	97,65
2019	383	0	0,00	27,42	0,00	97,91
2020	383	0	0,00	27,42	0,00	96,87
2021	383	0	0,00	27,42	0,00	96,08

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen 383 lakás (családi ház) van, elégtelen lakáskörülményeket biztosító lakás nincs. Az önkormányzat pénzalapot hozott létre a helyi védett épületek felújítására. A tulajdonosok 5 évente vissza nem térítendő támogatással szépíthetik házaikat, leginkább a védetté nyilvánított részeket (homlokzat, tornác, kerítés, stb.) A település lakói egymással versengve szépítik, gondozzák lakóházaikat és azok környezetét, így a faluban 1-2 kivételtől eltekintve, nincs leromlott, lakhatatlan porta. A település egységes, ízléses és gondozott képet mutat az ide látogatóknak.. A faluban működik egy vendégház is, ahol a falusi turizmust kedvelők tölthetik igényes környezetben szabadidejüket.

Szociális és bérlakás állománya az önkormányzatnak nincs. Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs a településen. A lakásállomány 2013. év óta nem változott.

Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzet nem volt a településen évek óta, és a településen hajléktalan személy jelenleg nem él. A lakásfenntartási támogatást felváltotta a lakhatáshoz kapcsolódó kiadások támogatása. Az önkormányzat adósságcsökkentési támogatásban nem részesít senkit.

a) bérlakás-állomány

A községben bérlakás állomány nincs.

b) szociális lakhatás

A községben szociális lakhatást biztosító épület nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem lakáscélú, de lakáscélra használt ingatlan a településen nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	80	160
2019	303	107
2020	202	101
2021	900	110

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatás és adósságsökkentési támogatás anyagi segítséget nyújtott az arra rászoruló családok számára, lakással kapcsolatos kiadásaik mérséklésére, lakáskörülményeik javítására. Újpetre Község Önkormányzata Képviselő-testülete helyi rendeletében nem szabályozta az adósságsökkentési támogatás szabályait, így e támogatási forma nem működik a településen. Ilyen helyzet adódhat egy vis-maior probléma, (vízkár, tűzkár, viharkár, stb.) valamint felhalmozódott díjtartozás miatt a szolgáltatás megszüntetése esetén.

2015-től a szociális törvény változásával a központi szabályozású lakásfenntartási támogatás ellátási forma megszűnt. Helyette a település képviselő-testülete helyi rendeletben szabályozta a lakhatási támogatás ellátást. A települési támogatásokat napi megélhetési gondjaik áthidalására használják az érintettek, nem pedig lakhatást segítő problémáik megoldására. Így a fenti táblázat nem tükrözi a kizárólag lakhatást segítő támogatásokat. Annál is inkább, mivel a statisztikai

adatok tartalmazzák a települési önkormányzat által többféle jogcímen (születési támogatás, beiskolázási támogatás, karácsonyi ételmiszersomag, stb.) biztosított ellátásokat is.

f) eladósodottság

A gazdasági válság és deviza-alapú kölcsönök miatti eladósodottság nem jellemző a településen, mivel új lakás a közelmúltban nem épült. A régi lakások felújítása a jellemző. Az utóbbi években jelentősen megnőtt az ingatlanok cseréje, sok fiatal költözött a településre, köszönhető a kormány családpolitikájának. Az önkormányzat 2020-tól rendeletével letelepedési támogatást biztosít az Újpestrére települők részére, melynek összege egy gyermek megléte vagy vállalása esetén 150.000,-Ft, két gyermek esetén 200.000,-Ft, három gyermek megléte esetén 250.000,-Ft. E rendelet módosítása folytán az önkormányzat tartalékainak csökkenése miatt a támogatás összege 150.000 -200.000 – 250.000,-Ft-ra csökkent.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása*

A település víz, villany, gáz, közművekkel ellátott, telefon, kábel-tv, internet, szervezett szemétszállítás közszolgáltatás biztosított. A lakásokban mindenütt van villany, víz, nagy részük gázzal ellátott. A faluban mindenütt elérhető az internet-szolgáltatás, sokan rendelkeznek a digitális tv-zés lehetőségével.

A település vonattal nem megközelíthető, legközelebbi vasútállomás az 5 km-re fekvő Palkonyán illetve Vokányban van. A buszközlekedés megoldott. Naponta több járatpár van a településen, a Villányba és Siklósra közlekedő járatokat is igénybe veheti a lakosság.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);*

A településen nincs szegregált lakókörnyezet.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;*

A településen nincs szegregált lakókörnyezetben élő személy.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.*

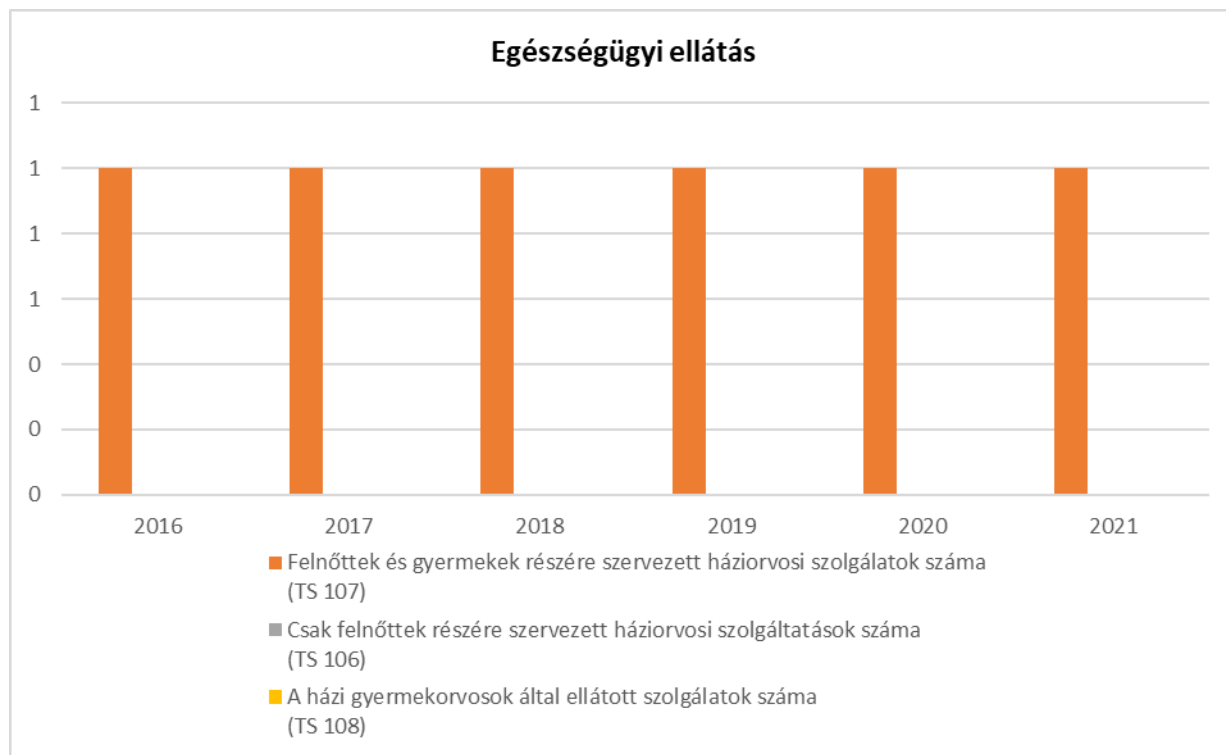
Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszer-tárak és fiókgyógyszer-tárak száma (TS 110)	Közgyógyel-látási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	64	n.a.
2017	1	0	0	1	47	13,00
2018	1	0	0	1	41	11,00
2019	1	0	0	1	44	7,00
2020	1	0	0	1	46	6,00
2021	1	0	0	1	35	6,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen állandó jelleggel háziorvos, fogorvos, védőnő működik. Ők ellátják a környező települések betegeit, gyermekeit. A háziorvos ellátja az újpetri iskolába járó gyermekek iskolaegészségügyi feladatait is. A 2009. évben átadott, pályázati pénzből felújított egészségügyi központban kapott helyet a háziiorvosi rendelő és a védőnői szolgálat.

A településen közel másfél évig helyettes orvos látta el az egészségügyi feladatokat. 2022. szeptember 1. napjától állandó háziorvosa van Újpetrének és a környező településeknek aki ellátja a gyermekorvosi feladatokat is.

2023. július 1. napjától a védőnői szolgálat állami fenntartásba került, az ellátottak részére ez nem jelent semmi változást, mivel a feladat ellátása továbbra is az Egészségügyi Központban történik, melynek ingyenes használatát az önkormányzat biztosítja az állam részére.

Ez az épület rendelkezik egy pince résszel is, mely lehetővé tenné sószoza kialakítását. A különböző légúti megbetegedésekben szenvedő személyek tapasztalhatják leginkább a sószoza pozitív hatásait. Egyéb megbetegedések, pl. arcüreggyulladás, köhögés tünetei is enyhíthetők a sóterápiával. A sószobában alkalmazott terápiás megoldások nemcsak a kialakult betegségek kezelését, hanem azok megelőzését is szolgálják. Az eljárás hozzájárul az egészséges életvitelhez, erősíti az immunrendszert, segíti a tüdő tisztulását, fokozza teherbíróképességet és elősegíti a jó közérzet fenntartását. A sószobában lehetőség van a gyermekek speciális igényeinek a kielégítésére is, sóhomokozóban, játék közben gyógyulhatnak.

Újpetre település a Siklói szakrendelésekhez tartozik területileg, de a Pécssett lévő szakrendeléseket is igénybe veheti a lakosság, csak a megyeszékhelyre a beutazás nehezebb. Siklóson az alábbi szakrendelések működnek: nőgyógyászat, belgyógyászat, onkológia, urológia, bőrgyógyászat, ideggyógyászat, gyermekgyógyászat, ortophædia, reumatológia, fül-orr –égészet, fizioterápia. A háziorvosi ügyelet Siklóson működik társulási formában

Közgyógyellátás:

A településen a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma az évek viszonylatában csökkenést mutat. Alanyi jogon, normatív alapon veszik igénybe ezt a szociális ellátást. Az alanyi jogú közgyógyellátásra jogosult személyek elsősorban rokkantsági ellátásban részesülnek, magasabb összegű családi pótlékra jogosultak. A normatív alapú ellátás az alacsony jövedelemmel és magas gyógyszerköltséggel rendelkező személyek részére biztosított. Ezen ellátási formák megállapítására a Járási Hivatal jogosult a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján. (ezen ellátások alakulását mutatja be a 3.6.2. számú táblázat)

A méltányossági közgyógyellátás mint támogatási forma a törvényi rendelkezés alapján 2015-ben megszűnt. Helyette felhatalmazás alapján szabályozhatja helyi rendeletében az önkormányzat képviselő-testülete, az ún. gyógyszer-támogatást, amely a magas havi gyógyszerköltséggel és kevés jövedelemmel rendelkező személyeknek nyújthat anyagi biztonságot. A testület helyi rendeletében szabályozta ezt az ellátást.

Ápolási díj:

A településen az ápolási díjban részesítettek száma a vizsgált időszakban csökkent. A megállapított ápolási díjak mindegyike alanyi jogon – a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott szempontok alapján – történt. Az ellátások megállapítását, felülvizsgálatát, az ápolási díj folyósítását 2013. január 1-től a Siklói Járási Hivatal végzi. Ápolási díj formák az alábbiak: alapösszegű, emelt összegű, kiemelt összegű ápolási díj.

A település képviselő-testületének törvényi lehetősége van méltányossági ápolási díj feltételeinek szabályozására, ez azonban nem történt meg.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Prevenció és szűrőprogramok országos bevezetését jelenleg tervbe vette a Kormány. A koragyermekkori kötelező szűrések a védőnői ellátás keretén belül valósulnak meg. A település

lakossága a szűrések legtöbb fajtáihoz Siklóson is hozzájuthat, ezek a nőgyógyászati és onkológiai szűrések, mint a tüdőszűrés, mammográfia. A védőnő beadta jelentkezését a nők méhnyakrák szűrő képzésére, ezzel helyben elérhető lenne ez a szolgáltatás.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz a felnőttek a vonzáskörzetben (Siklós, Harkány) juthatnak hozzá. Itt a Siklósi Kórház Nonprofit Kft., valamint a Harkányi Gyógyfürdő Kórház által működtetett rehabilitációs osztályokon 1 hónapig ingyenes ellátásként vehetik igénybe a rászorultak a rehabilitációt. A háziorvos az arra rászorultak részére 14 napra térítés mentesen előírhatja az otthoni szakápolás (kötözés, gyógytorna stb.) ellátást.

A gyermekkorúak fejlesztése az oktatási-nevelési intézményekben (iskola-óvoda) megoldott.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az általános iskolások és óvodások közétkeztetését a vállalkozó szerződéssel oldja meg az önkormányzat. 2023. augusztus 1. napjától új vállalkozó látja el ezt a feladatot. E szerződésben a vállalkozó kötelezettséget vállalt arra, hogy az ételek az életkornak megfelelőek és tartalmazzák a 67/2007.(VII.10.) GKM-EüM-FVM-SZMM együttes rendelet mellékletében szabályozott, az adott korcsoportra vonatkozó energia- és tápanyagszükségletet. Az ételek nyersanyag összetételénél különös figyelemmel kell lenni a gyermekek fejlődésére, az egészséges táplálkozást biztosító tápanyagok felhasználására. A felnőtt étkezésnél, ha az étkeztetésben részesített személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára az étkeztetés keretén belül az igénybevevő részére a konyháról diétás étkeztetést biztosítunk.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen működik az Újpetrei Sportegyesület, ahol szervezett formában focizhatnak a gyerekek. A sportegyesület edzője a szervezett formán kívül rendszeresen foglalkozik azon gyerekekkel, akik nem kívánnak egyesületi tagok lenni, de szeretnek sportolni. A sportegyesület az év folyamán átalakult.

Napjaink egyre fenyegetőbb problémái, mint a túlsúly, a magas vérnyomás, az emelkedő koleszterinszint részben összefügg a mozgáshiánnyal, de az irodában, iskolában eltöltött fárasztó nap után a szellemi felfrissülésre is jótékony hatással van a mozgás. Ezt a célt szolgálhatná az új egészségügyi központ udvarán elhelyezésre kerülő kültéri sporteszközök, mellyel alternatív és ingyenes sportolási lehetőség lenne biztosítva a lakosság részére, melynek keretében bárki tehet az egészsége megőrzéséért, illetve kedve szerint sportolhat.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az lakosság a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokhoz a Beremendi Szociális és Gyermekjóléti Társulásnak keresztül jut el. A központ ellátja a házi segítségnyújtást, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatot. A központ keretein belül működik a idősek bentlakásos otthona. A szociális étkeztetést az önkormányzat saját maga látja el.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Drogprevenciós szolgáltatásokat jelenleg csak a KLIK fenntartása alá tartozó Újpetrei Általános Iskola biztosít a tanulók számára, évenkénti előadások keretében. Ezen felül a családsegítő

szolgálat tud segíteni azoknak a személyeknek, családoknak, akik esetlegesen drogproblémákkal küzdenek. Szerencsére Újpetre településen erre vonatkozóan igény még nem merült fel.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Újpetre településen egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtása esetén nem fordult elő.

k) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkrimináció a szociális és egészségügyi ellátás keretein belül nem volt.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

Újpetre településen népkonyha nem működik, erre való igény sem merült fel, mivel hajléktalan személy sem él a településen. A napi egyszeri meleg étkezés a nyugdíjasok, megváltozott munkaképességűek és egyéb rászorultak részére önkormányzat szociális étkeztetés keretében biztosítja.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Újpetrén több civil szervezet működik, és két nemzetiségi önkormányzat. Az Újpetrei Ifjúsági Egyesület felkarolja a fiatalokat, rendezvényeket tart részükre, tagjai rendszeren látogatják az idős lakosságot. Rendezvényei az évek folyamán már nem csak a fiatalok részére biztosítottak, hanem a település egész lakossága számára. Az Újpetrei Sportegyesület keretén belül a fiatalok kiélhetik a sportot, az Újpetrei Polgárőr Egyesület pedig a település közbiztonságának megteremtése céljából jött létre, de az utóbbi időben egyre kevesebb az aktív tag. A Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület tevékenységével hatékonyan vesz részt a település kulturális életében. A német és a cigány nemzetiségi önkormányzat minden évben segíti a rászoruló és hátrányos helyzetű családokat, programokat szervez a település minden rétegének.

A Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Újpetre és az Újpetrei Német Önkormányzat nemcsak a nemzetiséghez tartozók részére biztosítja a rendezvényeiken való részvételt, hanem az egész lakosság részére.

A Csorba Győző Megyei Könyvtár Baranya Megyei Könyvtárellátó Szolgáltató Rendszer Újpetrei Szolgáltatóhelye a lakosság esélyegyenlőségének fenntartásához, megteremtéséhez az alábbiakkal járul hozzá:

- b) biztosítja a nyitvatartási rend szerinti állandó hozzáférést a könyv, újság, hang, film és egyéb digitális anyaghoz,
- c) internet hozzáférést biztosít,
- d) kulturális eseményeket szervez helyben, ill. színház és egyéb művészeti, ünnepi eseményekre való eljutást is szervez,
- e) lehetőség szerint részt vesz a munkanélküliek alkalmazásában, adminisztrációs, segítő tevékenységre,
- f) közösségi teret biztosít a lakosság bármely rétegének,
- g) egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretterjesztést szervez.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	532	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Etnikai konfliktus a településen nem volt.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Rendezvények előtt, illetve a rendezvények szervezésében, lebonyolításában a település több lakója önkéntes munkát vállal (település szépítés, sütés, vendégfogadás stb.)

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen roma és német nemzetiségi önkormányzat működik. Feladatuk elsősorban a nemzetiséghez tartozók érdekérvényesítése, identitásuk megőrzése, kulturális rendezvények tartása. Nagyon jó a kapcsolatuk a települési önkormányzattal, sok esetben támogatják az önkormányzat rendezvényét, illetve közösen bonyolítanak le rendezvényeket.

A Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület tevékenységével hatékonyan vesz részt a település kulturális életében.

A települési önkormányzat élő kapcsolatot ápol több környékbeli (Palkonya, Pécsdevecser, Kiskassa, Vokány) település német önkormányzatával, melynek keretében évente látogatást szerveznek egymás településeire és rendezvényeire. Ezen kívül a környező települések nemzetiségi önkormányzatainak munkájában is részt vesznek, különböző egyesületeik működéséhez segítséget nyújtanak (pl. tánccsoportok, énekkarok támogatása) Az újpetrei iskolában illetve az újpetrei óvodában folyó nemzetiségi nyelvoktatáshoz minden évben pénzügyi

támogatást nyújtanak pl. rendezvények lebonyolításához, gyermekek utaztatásához, egyéb, nemzetiséggel kapcsolatos programok szervezéséhez, könyvek beszerzéséhez.

e) helyi lakossági önszerveződések

A településen lakossági önszerveződés keretében az idősök klubszerű összejöveteleket tartanak, amelyek azonban nem meghatározott keretek között és rendszerességgel történnek. Egyéb lakossági önszerveződő csoport nincs.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen működik roma nemzetiségi önkormányzat, akik többféle programot szerveznek pályázatokat készítenek a célcsoport számára esélyegyenlőség jegyében. A települési önkormányzattal jó partneri viszonyban vannak, egymás rendezvényeit támogatják, elősegítik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
mélyszegénységben élők munkalehetőségének hiánya	Közfoglalkoztatási programok hosszú távú fenntartása indokolt ezen személyek számára
A mélyszegénységben élők körében magas az egészségügyi problémákkal küzdők aránya	Egészségügyi szűrések népszerűsítése, egészségügyi fejlesztések, egészségügyi tanácsadás

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

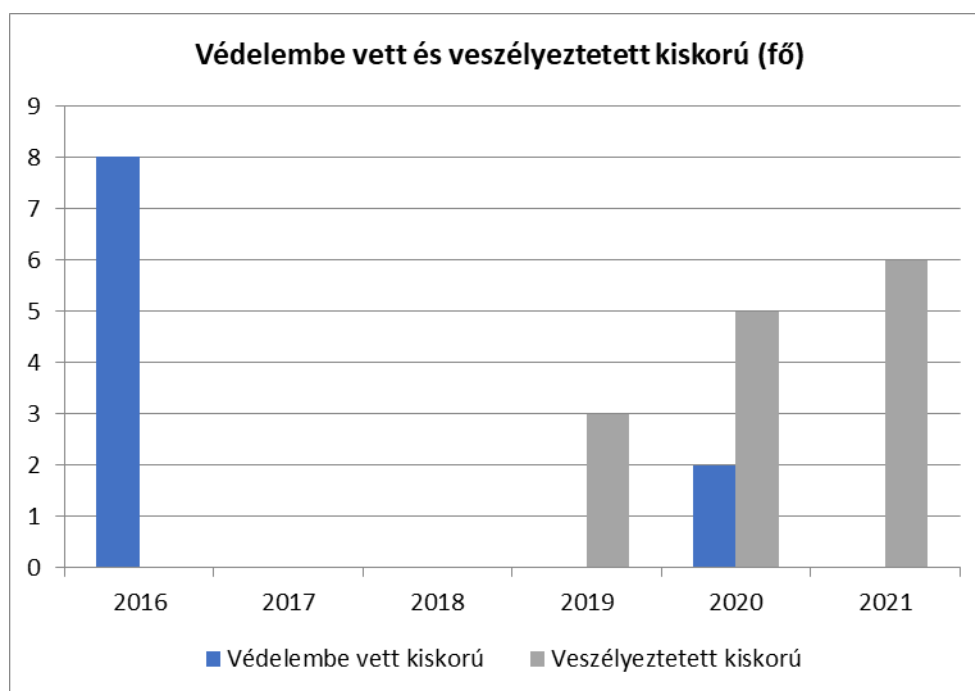
4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	523	523	1046	50,00%	50,00%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			28	2,68%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	77	90	167	7,36%	8,60%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	21	13	34	2,01%	1,24%

A településen a 0-17 korú gyermekek száma 229 fő, ez összlakosság 21,9 %-át teszi ki.

- a) A veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	8	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	3
2020	2	5
2021	0	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztetett gyermek: magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, akadályozza. A veszélyeztetettség állapotát a gyermekkel kapcsolatba kerülő gyermekvédelmi jelzőrendszer (óvoda, iskola, védőnő, orvos, rendőrség, bíróság, stb.) tagjainak véleménye alapján gyermekjóléti szolgálat, valamint a települési jegyző határozza meg, és megteszi a kialakult helyzet megszüntetését célzó intézkedéseket.

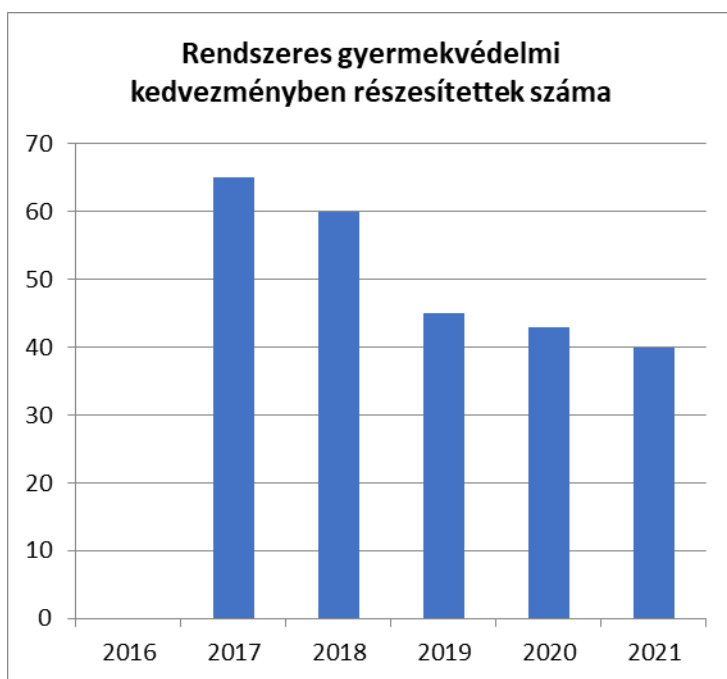
Védelembe vétel: a gyermekvédelmi törvény (Gyer.) által meghatározott hatósági intézkedés. A járási hivatal jegyzője védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az

alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható.

Újpetrén a 2016. évet a 2020. évet kivéve nem volt védelembe vett gyermek. A településen nagyon kevés a veszélyeztetett gyermekek száma.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	65
2018	60
2019	45
2020	43
2021	40

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A gyermekek védelméről szóló törvény (1997. évi XXXI.tv.) alapján meghatározott jövedelmi és vagyoni helyzet alapján adható támogatási forma. A gyermekvédelmi kedvezmény feljogosít gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, ingyenes tankönyvnek, valamint egyszeri pénzbeli támogatásnak az igénybevételére.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról –

önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmire jogosult gyermek, akinek családjában az alábbi feltételek közül **legalább egy fennáll:**

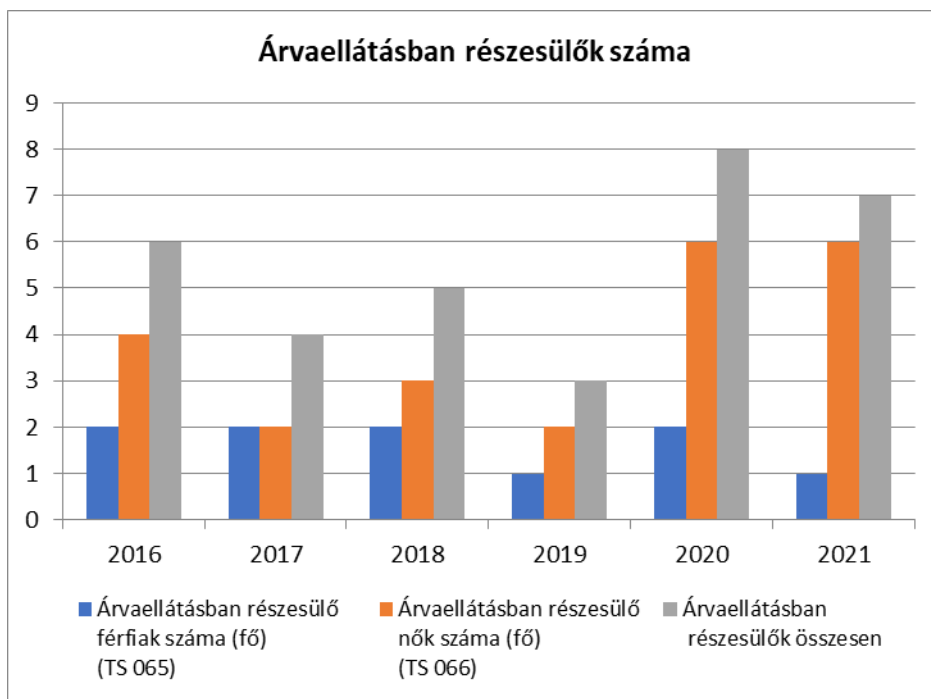
- a) akinek szülője legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik
- b) szülője legalább 12 hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy
- c) a gyermek lakókörnyezete, lakáskörülményei elégtelenek, szegregált környezetbenél

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a gyermek akinek családjában a fenti feltételek közül **legalább kettő fennáll.**

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	4	6
2017	2	2	4
2018	2	3	5
2019	1	2	3
2020	2	6	8
2021	1	6	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendkívüli települési támogatás: Az ellátás részletszabályainak meghatározására az Szt. ad felhatalmazást a települési önkormányzatoknak. A támogatás rendkívüli élethelyzetbe került családok, gyermekek támogatására, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadásokhoz nyújtható. Újra településen ilyen támogatást a vizsgált időszakban nem nyújtottak.

Beiskolázási támogatás: óvodások, általános iskolások, középiskolások részére biztosított önkormányzati támogatás minden év augusztus hónapjában, évenként más összegben testületi döntés alapján. A támogatás nem rászorultsági alapú, tehát minden állandó lakcímmel rendelkező újpetrei gyermek részére megállapítja az önkormányzat, pénzbeli formában.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kedvezményes vagy ingyenes étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére. (Gyvt. 151. § (5) bekezdés) A kedvezményre való jogosultság fokozatosan került bevezetésre (évente növekedett a kedvezményre jogosult korosztályok száma), jelenleg a bölcsődés, óvodás, 1-13. évfolyamon tanuló, valamint fogyatékosok nappali intézményében elhelyezett gyermekeknek 100 %-os, a tartósan beteg gyermekeknek, három- vagy többgyermekes családok gyermekeinek, valamint a középiskolás gyermekvédelmi támogatásban részesülőknek 50 %-os normatív étkezési kedvezmény jár.

Az óvodás gyermekek 100 %-a ingyenes étkezésben részesül, mert vagy RGYK jogosult, vagy a szülők vagyoni nyilatkozata alapján jogosult a kedvezményre. Az általános iskolások nagy része is vagy ingyenes étkező, vagy 50 %-os támogatásban részesül. Kevés az olyan gyermek, aki 100 %-os térítési díjat fizetne. A középiskolások (9-13. évfolyamon) általában nem veszik igénybe az oktatási intézményben az 50 %-os kedvezményes étkezést, mert vagy az iskolától távol lévő helyen történik az ellátás, vagy hazautazását és étkezését időben nem tudja összeegyeztetni.

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen élő, magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Újpetre településen nem él nem magyar állampolgárságú gyermek. Magyar állampolgárságú, külföldről visszatért gyermek sincs. A hátrányos helyzetű családban élő magyar állampolgárságú gyermekekre a településen külön figyelmet fordítanak, minden olyan ellátáshoz, támogatáshoz hozzá tudnak jutni, amely helyzetüket javíthatja. (oktatás, egészségügyi ellátás, családsegítés stb.) A gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, így ennek előnyeit élvezik pl: ingyenes étkeztetés, szünidei étkezés, évi 2x pénzbeli támogatás. Szükség esetén az önkormányzat élelmiszer-csomaggal, szociális tűzifával, pénzbeli támogatással segíti a családot. A családgondozók igény szerint használt ruházattal, bútortal látják el a rászorulókat.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

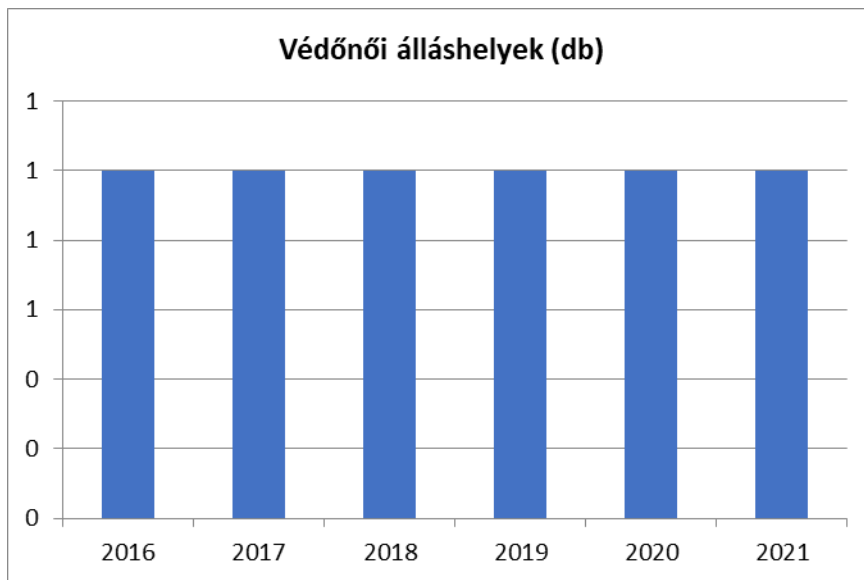
Nincs szegregált lakókörnyezet a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőként
	db	Fő	Fő
2016	1	40	40,00
2017	1	41	41,00
2018	1	46	46,00
2019	1	40	40,00
2020	1	37	37,00
2021	1	35	35,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

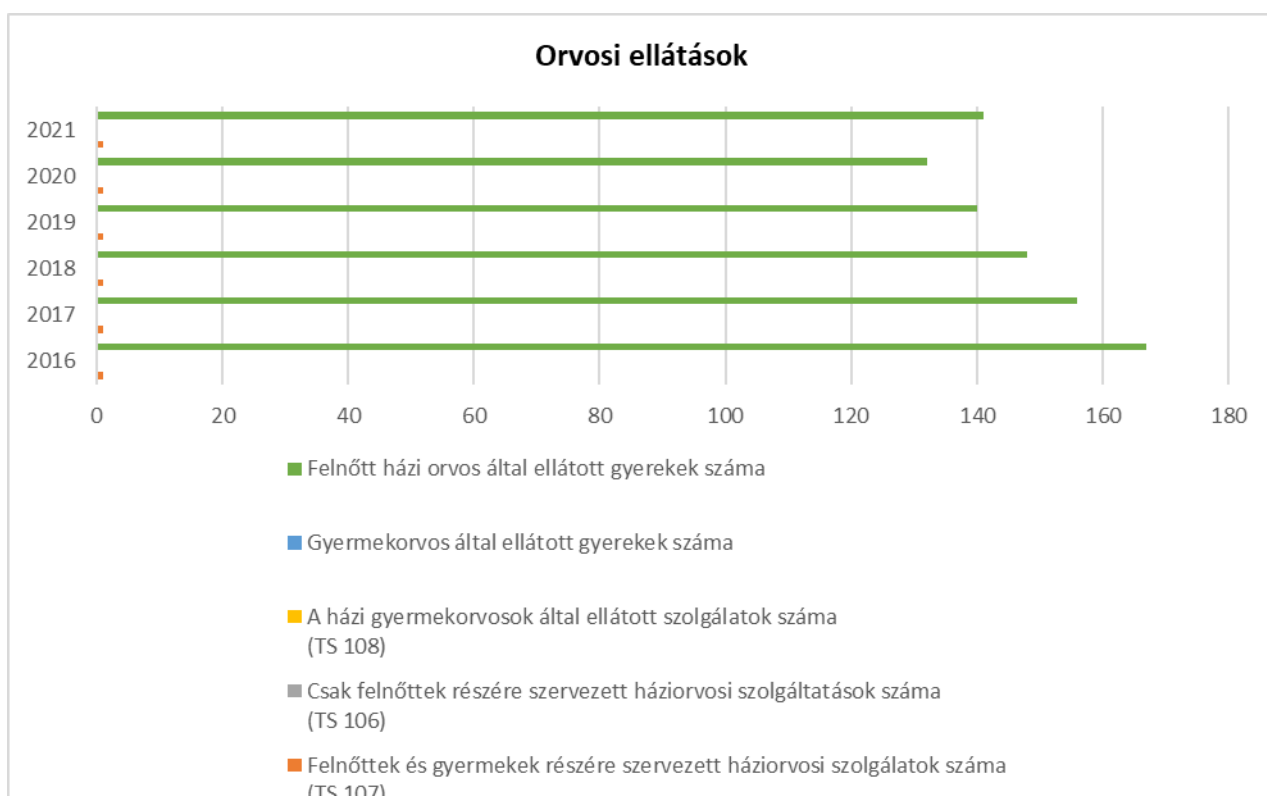
A településen 1 fő védőnő van, aki ellátja Újpetre, Kiskassa, Peterd és Pécsdevecser település gyermekeit. A védőnőhöz 4 település tartozik, a 0-3 év közötti gyermekek száma Újpetrén növekvő, majd csökkenő tendenciát mutat.

A védőnői ellátás 2023. július 1. napjától állami feladat, kikerült az önkormányzat feladatköréből. A feladat ellátásához szükséges helyiséget az önkormányzat továbbra is térítésmentesen biztosítja. Az átszervezés zökkenőmentesen ment végbe, az ellátottak ugyanazon a színvonalon részesülnek az ellátásból.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	167
2017	1	0	0	0	156
2018	1	0	0	0	148
2019	1	0	0	0	140
2020	1	0	0	0	132
2021	1	0	0	0	141

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen egy házi orvos működik, aki ellátja a gyermekorvosi teendőket is. Ő látja el Újpetre gyermekei kívül Kiskassa, Peterd és Pécsdevecser községek gyermekkorú lakosságát is. Közel másfél évig helyettes orvos látta el a feladatokat, 2022. szeptember 1. napjától állandó házi orvos van a településnek.

A házi orvos által ellátott gyermek ellátási esetek aránya több évet figyelembe véve 2,1 -2,5 % közöttire tehető. A házi orvos látja el az iskola egészségügyi feladatokat is az Újpetrére járó általános iskolások vonatkozásában.

- b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen 0-7 éves korú speciális ellátást igénylő gyermek nincs.

- e) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátást társulásban a Beremendi Gyermekjóléti és Szociális Társulás útján biztosítja a település. A gyermekjóléti alapellátások részei: a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátásai, a gyermekek átmeneti gondozása és a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai. A család- és gyermekjóléti szolgálatot minden települési önkormányzatnak kötelezően biztosítania kell a szociális, mentálhigiénés problémákkal küzdő vagy egyéb krízishelyzet megoldásához segítséget igénylő gyermekek, egyének, családok számára. A család- és gyermekjóléti szolgálat a családsegítés keretében biztosítja a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást; a pénzbeli és természetbeni ellátásokhoz, valamint a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését; szociális segítő munkát; közösségfejlesztő, egyéni, csoportos preventív programokat és szolgáltatásokat, a kríziskezelést, valamint a nehéz helyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat. A család- és gyermekjóléti szolgálat által nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki

egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. E feladat keretében a beremendi családsegítő szolgálat munkatársai heti egy alkalommal (csütörtök 14:10-14:30 óráig) a településen személyes ügyfélfogadást tartanak, illetve az alapellátásban gondozott családokat meglátogatják. A közös hivatal szociális ügyintézőjével, védőnővel, iskolával, óvodával, polgármesterrel, házigondozóval stb. szoros kapcsolatot tartanak, így a rászorultakról pontos és gyors információval rendelkeznek. Biztos Kezdet Gyerekház legközelebb Dencsháza, Sellye településeken található.

f) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	0	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekjóléti alapellátáshoz tartozik a gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet, családi gyermekfelügyelet) a gyermekek átmeneti gondozása (helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona)

A gyermekjóléti alapellátást a gyermekek védelméről szóló törvény (1997. évi XXXI. tv.) szabályozza. A gyermekjóléti alapellátás célja, hogy a szociális munka eszközeivel hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

A település önállóan nem tart fenn gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményeket. Óvodát társulásban üzemeltet. Az önkormányzat 2023. március 1. napján feladatellátási szerződést kötött a Pécsi Többcélú Agglomerációs Társulással, akik a (7621 Pécs, Széchenyi tér 1.) Pécs és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Gyermekjóléti Alapellátási Központ és Családi Bölcsőde Hálózaton keresztül biztosítják a 8 főt ellátó családi bölcsőde működtetését. A bölcsőde helyét térítésmentesen biztosítja az önkormányzat a társulás részére.

Családi napközit a település úgyszintén nem tart fenn. A tőle 15 km távolságra lévő Villányban működik családi napközi. Az önkormányzat felé többen beadták a bölcsődére vonatkozó igényüket, de források- pályázathányában az önkormányzat nem tudja a bölcsődét kialakítani, megépíteni.

g) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem rendszeréről szintén törvény (1997. évi XXXI. tv.), valamint a végrehajtására kiadott Kormányrendelet (149/1997. (IX.10.) rendelkezik. A gyermekvédelmi rendszer-hierarcia gyermekekhez legközelebb eső hatósági szerve 2012-ig a település jegyzője volt. A jegyző hozta azokat a hatósági intézkedéseket (védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés, apai elismerő nyilatkozat), amelyek a gyermekek érdekeit voltak hivatottak szolgálni. 2013-tól, a közigazgatás átszervezését követően e feladatot a járáshivatalok gyámhatóságai látják el. A gyermekvédelmi törvény (továbbiakban: Gyer.) szabályozza a gyermekvédelem minden szegmensét, meghatározza a jelzőrendszer tagjait (óvoda, iskola, védőnő, orvos, családsegítő, rendőrség, ügyészség, ifjúságsegítő, stb.) akiknek kötelessége aktívan közreműködni a gyermekek jogainak biztosításában, a megfelelő ellátáshoz való hozzájárásra segítségben.

A vizsgált időszakban védelembe vétel elrendelésére 2 alkalommal került sor. Jelenleg gyermekvédelmi ellátás alatt nincs gyermek.

h) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a helyettes szülői ellátás – sajnos a környéken nem működik. Gyermekek és családok átmeneti otthona Bóly, Pécs, Máriakémond településeken található. Bóly és Pécs településeken működő otthonokba elsősorban az ellátási körzetből várják a rászorulókat. Sajnos a várólista mindenütt hosszú.

Problémás helyzetek megoldását segítheti még a gyermekjóléti szolgálat, a közös önkormányzati hivatal munkatársa, a családsegítő szolgálat szakembere, a jelzőrendszer tagjai (védőnő, orvos, óvoda, iskola ifjúságvédelmi felelőse). A körzetben igen jól funkcionáló, összehangolt tevékenységet végző jelzőrendszer működik.

i) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A település gyermekeinek egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős tevékenységhez a gyermekek az óvodában, iskolában és a civil szervezetek által szervezett programok keretében belül jutnak hozzá. A településen az alábbi civil szervezetek, egyházak, nemzetiségi önkormányzatok működnek:

- Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület
- Ifjúsági Egyesület

- Újpetrei Sportegyesület
- Újpetre és Környéke Óvodásaiért Közalapítvány
- Faluvédő Újpetrei Polgárőr Egyesület
- Római Katolikus Egyház
- Református Egyház
- Német Önkormányzat Újpetre
- Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Újpetre

A *Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület* több generációs felölélő tagságának aktív részre a **felnőtt táncsoportban** tevékenykedik főleg, de már a fiatalok is egyre több számban vesznek részt a táncsoport munkájában. A tavalyi évben nagyon sok ellépésük volt főleg Baranya Megyében, de az ország más részében is. A tagság főleg újpetrei lakos. Tagjaik között tudhatnak egy olyan SNI-s már felnőttet, akit felkarolva a kezdeti mozgáskoordinációs és szociálisan elhagyatott állapotához képest ma már fellépésekre járhat velük, rendszeresen jár próbákra. Az egyesület idei évben rendezte meg a 12. nyári napközis táborát. A táborban résztvevők főleg helyi gyermekekből állnak, de ifisek is szívesen jönnek ebbe a táborba. A résztvevő korosztály 6-18 éves korosztályig szóródott. A tábor költségeit az önkormányzatok, pályázat és a szülők által történő csekély anyagi támogatás fedezi.

Az *Ifjúsági Egyesület* 2003. évben alakult 30 fővel. Az akkori ifik mára már felnőtt, családos emberek. 9 éve kerül megrendezésre az Adventi Kavalkád elnevezésű, négy héten át tartó rendezvényük. Advent első vasárnapján kézműves programmal várják a látogatókat. December 6-án Mikulás ünnepséget tartanak a helyi gyerekeknek. Az egyesület az önkormányzat által megszervezett karácsonyi program műsorideje alatt Adventi vásárt tart, meleg teával, forralt borral és különböző házi süteményekkel várják az érdeklődőket. December 24-én délelőtt az egyedülálló idősöket látogatják meg, apró kézzel készített ajándékot és szaloncukrot visznek nekik. Minden évben megrendezik az amatőr Lábtengő bajnokságukat, amely nagy sikert arat. Több éven keresztül rendezték az Ifjúságiak Amatőr Grundfocit, a vendégeik javarészt helyiek voltak, de az évek során sok vidéki emberhez is eljutott. Az egyesület fő célja összetartani a helyi fiatalokat, mindenféle hovatartozástól függetlenül, sok esetben a környékbeli települések fiataljai is csatlakoznak pártoló tagként. Az utóbbi két évben az egyesület szervezésében, az Újpetrei Német Önkormányzat és a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Újpetre támogatásában nagyszabású kulturális rendezvényre került sor „Nemzetiségek egy asztalnál” címmel.

Az *Újpetrei Sportegyesület* Újpetre és a környező települések fiataljait tömöríti az egészséges sportra nevelés céljából. A főleg labdarúgással foglalkozó egyesület edzője szabadidejében a nem egyesületi szinten sportoló gyermekeket neveli a sport szeretetére. Az egyesületen belül tevékenykedik az Öregfiúk csapata. Az egyesület az idei évben átalakult, új vezetése van.

Újpetre és Környéke Óvodásaiért Közalapítvány alapításától, 1996. óta célját teljesítve dolgozik. A tárgyi, szellemi eszközök, termékek, értékek képviselője a hátránycsökkentő szerepe mellett a vidékről érkezők segítése, támogatása, szociális életminőség pozitív irányultságának erősítése, szolgáltatások biztosítása a feladata. Az alapítvány kulturális rendezvényeket szervez és támogat, az egészség, kultúraátadás, tudatos környezeti nevelés szellemében.

A sport- és szabadidős tevékenységek biztosítása terén nagy segítség a *Faluvédő Újpetrei Polgárőr Egyesület*, akik közösségi, családi, önkormányzati rendezvények esetén biztosítják a helyszínt.

A hátrányos helyzetű gyermekek az iskolai oktatás keretében belül vehetik igénybe az internet szolgáltatást, mellette az önkormányzat a művelődési ház előtt ingyenes wifi elérhetőséget biztosít mindenki számára.

j) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Ingyenes gyermekétkeztetésben az összes óvodás gyermek részesül. Az önkormányzat részt vesz a szünidei gyermekétkeztetésben. A 4.4.6 tábla adatait áttekintve megállapítható, hogy csökken a szünidei gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek száma, mi a szülők elmondása szerint az étel minőségének, mennyiségének tudható be. 2023. augusztus 1. napjától új vállalkozó biztosítja a szünidei gyermekétkeztetést, a problémák az ő bevonásával orvosolhatók.

k) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A gyermekétkeztetés az általános iskolában és az újpetri óvodában megoldott, az óvodában minden gyermek igénybe veszi, az iskolában pedig többnyire azon gyermekek, akik ingyenes vagy 50 %-os kedvezményes étkeztetésben részesülnek, tekintettel arra, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, vagy a szülő nyilatkozata alapján jövedelmük nem éri el a törvényben meghatározott összeget, így szerevezve jogosultságot.

Ingyenes tankönyvben a kormányzati döntésnek megfelelően évről-évre egyre több gyermek jogosult. 2020-tól már az 1-13. évfolyamon tanulókat illeti meg ez a kedvezmény. Az település önkormányzata helyi rendelete alapján augusztus hónapban beiskolázási támogatást nyújt minden általános-, középiskolás tanuló számára.

l) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésre, egyenlő bánásmód követelményének megsértésre vonatkozóan nem merült fel adat.

m) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Hátránykompenzáló szolgáló szolgáltatás nincs a településen.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben definícióját lásd a 4.pontban.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A szegregáció leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozására, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

Újpetrén óvoda és általános iskola működik. Az óvodát az Újpetre Község Önkormányzata, Kiskassa Község Önkormányzata, Peterd Község Önkormányzata és Pécsdevecser Község Önkormányzata által alakított Újpetrei Óvodai Intézményi Társulás tartja fenn 2013. július 1-től. A társuláshoz csatlakozott 2015. szeptember 1. napjával Palkonya Község Önkormányzata. Az óvodában csoportbővítés történt 2021. évben, három csoportban várja a gyermekeket az intézmény. Ekkor egy felújításon is átesett az intézmény. A Magyar Falu Program keretében nyert pályázaton az önkormányzat az óvoda udvarra új játékokat telepített. Az óvoda az utóbbi években elnyerte a Zöld Óvoda, Boldog Óvoda, Biztonságos Óvoda és Kincses Kultúr Óvoda címet, melyekkel nemcsak erkölcsi elismerés, de tárgyi és egyéb támogatás is jár. Az óvoda alapító okirata tartalmazza a német nemzetiségi, enyhe értelmi, szellemi fogyatékkal élő gyermekek integrált nevelésének biztosítását, így ezekre nagy hangsúlyt fektetnek. Programjaik tükrözik is ezekre való odafigyelést:

- német nemzetiségi tehetséggondozó tánc, hagyományok, szokások
- lovaglás,
- bábelőadások
- logopédiai és fejlesztő foglalkozások, egyénre szabott felmérések, fejlesztők,
- TSMT, mozgáskotta
- óvoda-iskola átmenetet segítő programok
- közös értékek és szabályrendszer.

Az általános iskola szintén Újpetre, Kiskassa, Peterd, Palkonya és Pécsdevecser települések gyermekeit fogadja, de járnak gyermekek Vokányból is. Az iskola 8 osztállyal működik, a személyi feltételek megfelelnek a törvényi előírásoknak. Az iskolát az állam tartja fenn és a működteti is. Az általános iskola német nemzetiségi feladatokat lát el. Újpetrén kívül általános iskolába Siklóra és Pécsre járnak gyermekek.

Az iskolában az évismétlők száma elenyésző, nagyon sok tanuló tanul tovább érettségeit adó intézményben. Az intézmény hátránykompenzáló programként biztosítja az alapfokú művészetoktatást helyben, a siklósi Kanizsai Dorottya Általános és Zeneiskola szervezésében.

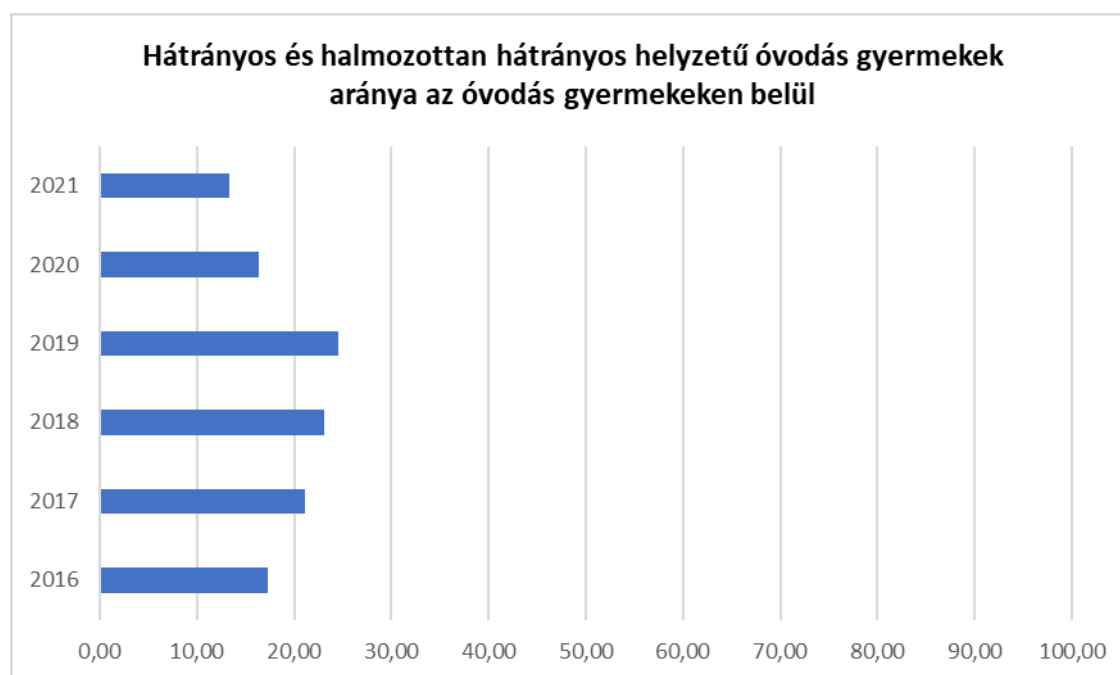
Az iskola tehetséggondozó szakkörökkel, tanulmányi és egyéb versenyeken való részvétellel támogatja a tehetséggondozást. Folyamatosan keresi azokat a versenyeket, amelyeken tanulók meg tudják mutatni képességeiket. Az intézmény elnyerte az Ökoiskola, a Boldog Iskola, valamint az Erősségközpontú Oktatási Intézmény címet.

Az iskolában az évismétlők száma elenyésző, nagyon sok tanuló tanul tovább érettségeit adó intézményben. Az intézmény hátránykompenzáló programként biztosítja az alapfokú művészetoktatást helyben. A zeneoktatást a Siklósi Gimnázium, Szakiskola, Általános Iskola, és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény - SKI Zeneiskolája, a táncoktatást a Kapronczai Művészeti Iskola biztosítja.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	58	10	17,24
2017	52	11	21,15
2018	52	12	23,08
2019	57	14	24,56
2020	55	9	16,36
2021	60	8	13,33

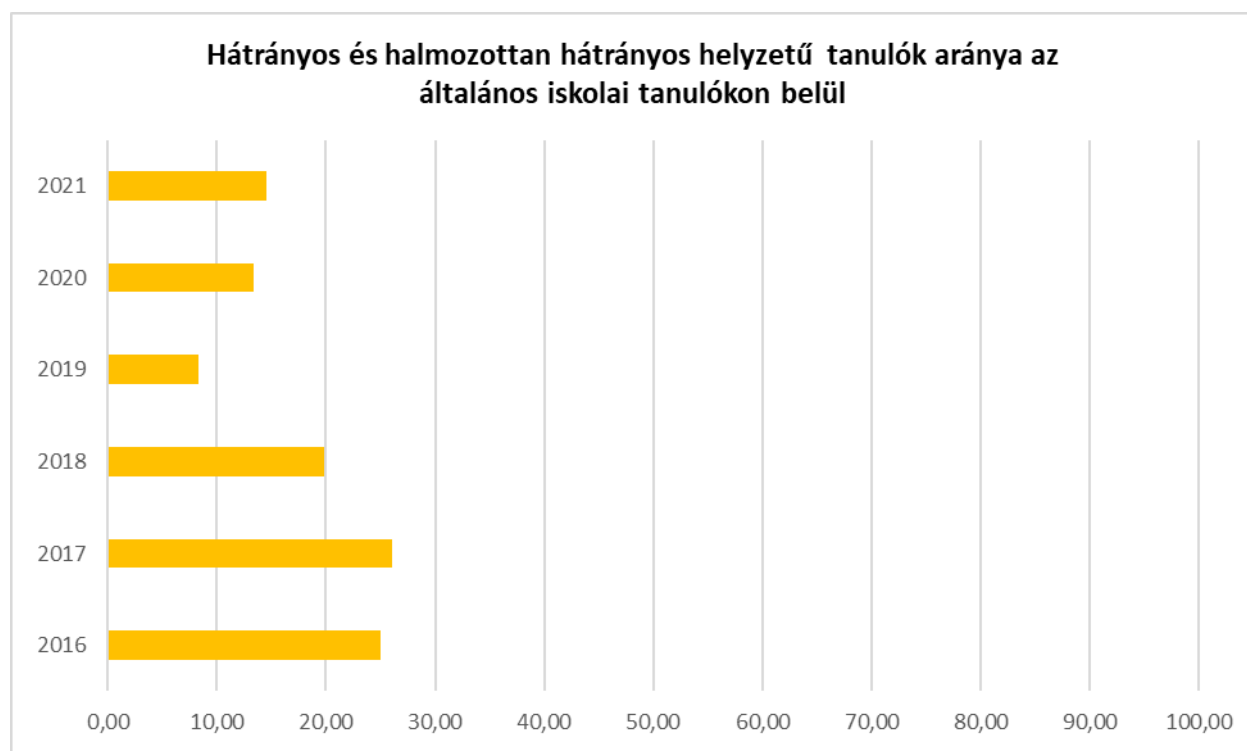
Forrás: TelR, KSH Tstar

Az óvodában a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek aránya csökkenő tendenciát mutat.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	92	23	25,00
2017	96	25	26,04
2018	96	19	19,79
2019	96	8	8,33
2020	97	13	13,40
2021	96	14	14,58

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az általános iskolában a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek létszáma 2018. évet követően jelentősen csökkent, majd 2020, 2021. évben kismértékű növekedés tapasztalható.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	0
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	0
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	0
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	0
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	20	10
2017	32	10
2018	24	7
2019	21	3
2020	17	3
2021	16	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

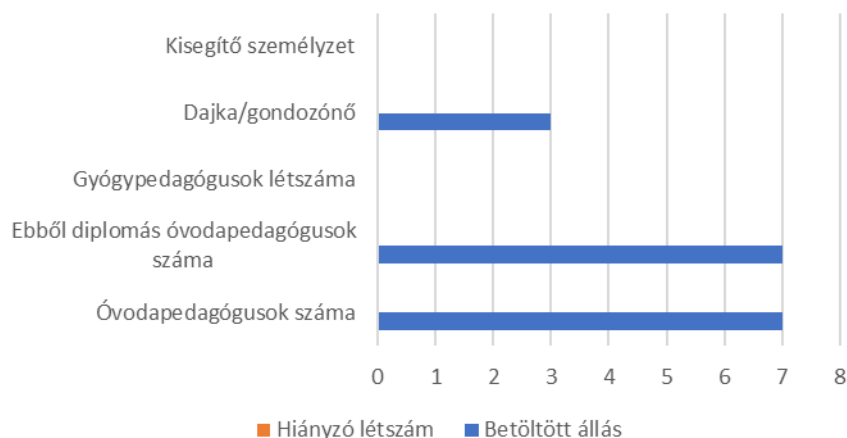
A településen a vizsgált időszakban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma csökken.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	5	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	30	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	7	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	7	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Pedagógiai asszisztens	1	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

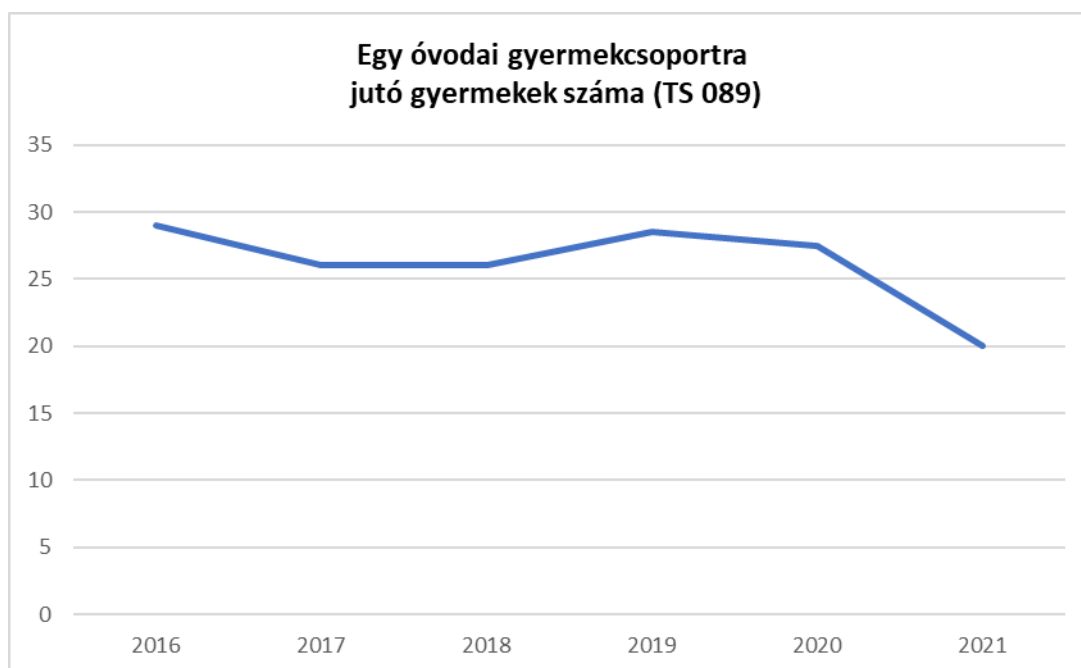
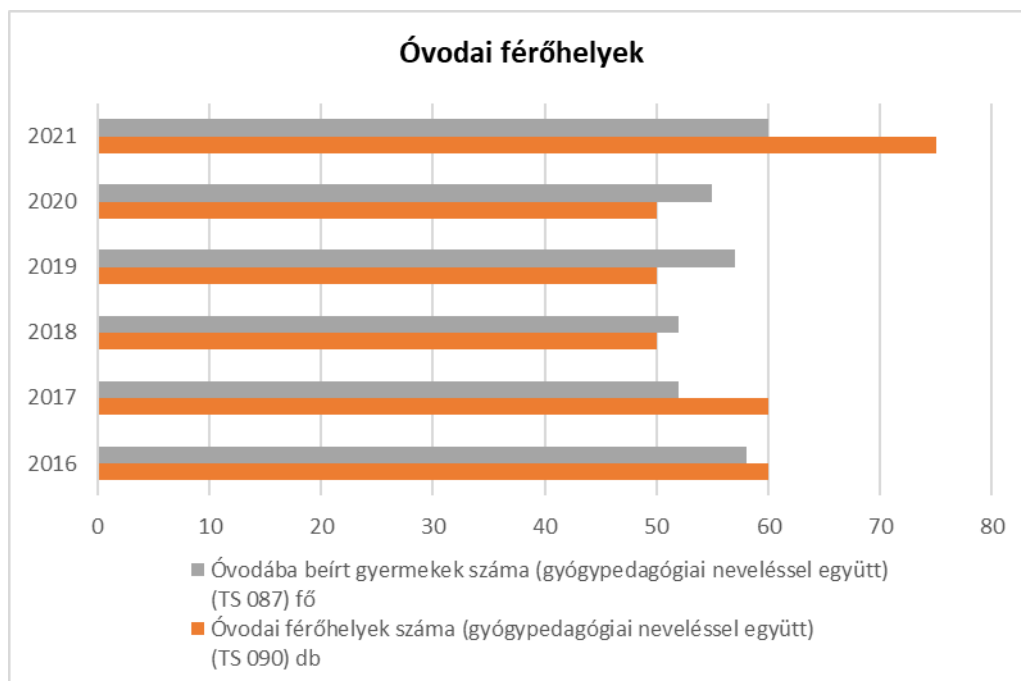
Óvodai dolgozók - betöltött állások és hiányzó létszám

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	2	60	1	58	0	0	29
2017	n.a.	2	60	1	52	0	0	26
2018	n.a.	2	60	1	52	0	0	26
2019	n.a.	2	50	1	57	n.a.	n.a.	29
2020	n.a.	2	50	1	55	n.a.	n.a.	28
2021	n.a.	3	75	1	60	n.a.	n.a.	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

Mint korábban kifejtettük az óvodában csoportbővítés történt, és ezáltal 75 főre a befogadható gyermekek száma. Mivel a településen nincs bölcsőde, ezért lehetővé vált hogy a 2,5 éves korukat betöltött összes gyermeket felveheti az intézmény. Az épület felújításának köszönhetően európai színvonalú körülmények között tudja az óvoda fogadni a gyermekeket.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	11,50	47,83
2017	0	8	1	12,00	46,88
2018	0	8	1	12,00	44,79
2019	0	8	1	12,00	45,83
2020	0	8	1	12,13	40,21
2021	0	8	1	12,00	39,58

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Újpetrei Iskolában gyógypedagógiai osztályok/évfolyamok külön nincsenek, az intézményben az eltérő nevelési igényű gyerekek integrált oktatása folyik.

Kifejezetten gyógypedagógiai oktatás a településhez legközelebb Mohács városában működik, bentlakásos ellátás formájában (Meixner Ildikó EGYMI) Újpetrén gyógypedagógiai oktatásban részesülő gyermek nincs.

A gyermekpszichológiai ellátást a Siklósi Nevelési Tanácsadóban alkalmazott pszichológus által lehet igénybe venni. Az óvodában külön alkalmazott gyógypedagógus nincs.

Az iskolában az SNI-s tanulók integrált oktatása folyik, az ő habilitációs foglalkozásait utazó gyógypedagógus látja el.

Az Újpetrei Általános Iskolában heti egy alkalommal iskolapszichológus segíti a munkát.

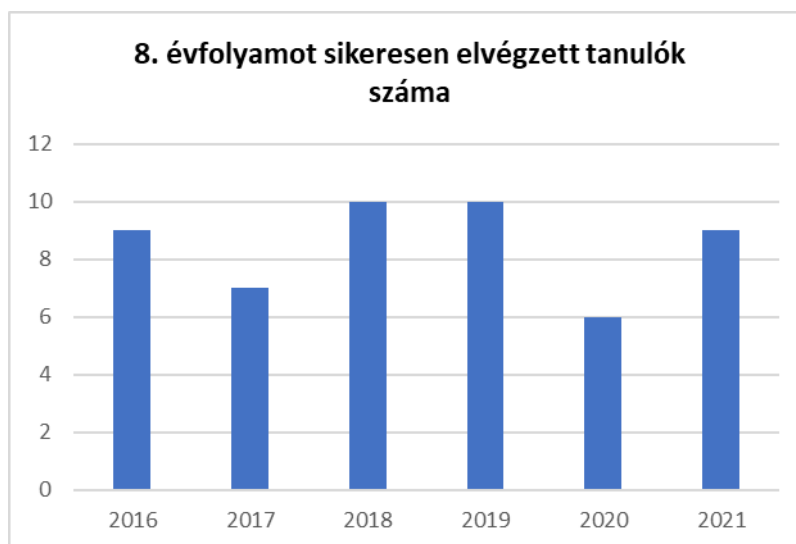
- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az újpetrei gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés sem az iskolában, sem az óvodában nincs és nem is volt.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	9
2017	7
2018	10
2019	10
2020	6
2021	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	0	23
2017	0	0	0	19
2018	0	0	0	8
2019	0	0	0	18
2020	0	0	0	8
2021	0	0	0	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A településen a szünidei gyermekétkeztetésben részt vevő gyermekek száma jelentősen csökkent. Biztos kezdet Gyermekházra, Tanodai szolgáltatásra, családsegítő és gyermekjóléti szolgálatra rászoruló gyermek nincs.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés gyermek veszi igénybe a szünidei gyermekétkeztetést	Szülők tájékoztatása, étel minőségének javítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

E témakör elemzését megelőzően néhány fontos jogszabály, amely a nők esélyegyenlőségét szabályozza:

- az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és a terhességet is.

A foglalkoztatási, illetve munkaerő-piaci ellátásokban, szolgáltatásokban a nők ugyanúgy részesülhetnek mint a férfiak. Ezekről az ellátásokról a 3.3 pontban részletesen írtunk.

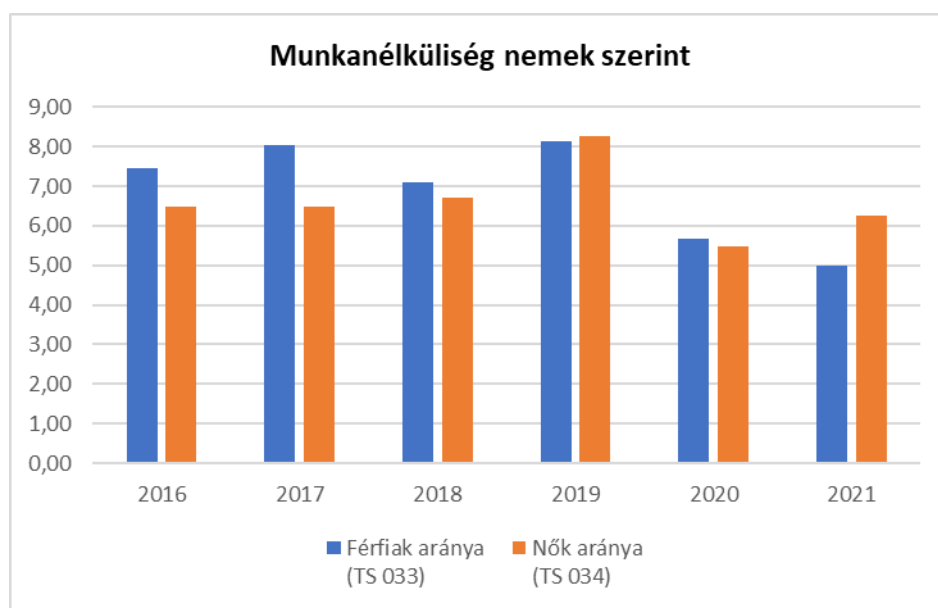
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkavállalási kor a statisztikában a 15-65 éves korúakat jelenti. Ugyanakkor a 15-25 évesek szinte 100 %-a még tanul, vagy a családja által eltartott, de nem regisztrált munkanélküli. Az 55-65 éves korosztály egy jelentős része egészségi állapota miatt szintén kiszorult már a munkaerő-

piacról, azonban nincs ellátás nélkül, főként rokkantsági ellátások valamelyikében, illetve korhatár előtti nyugellátásban részesül. A foglalkoztatotti létszám elsősorban a 25-55 éves korúak közül kerül ki. A nyilvántartott álláskereső nők és férfiak aránya az állandó népességhez viszonyítva a vizsgált időszakban közel egyenlő arányú.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	7,46	6,49	6,98%
2017	8,03	6,49	7,26%
2018	7,09	6,71	6,90%
2019	8,12	8,26	8,19%
2020	5,66	5,49	5,58%
2021	5	6,25	5,63%

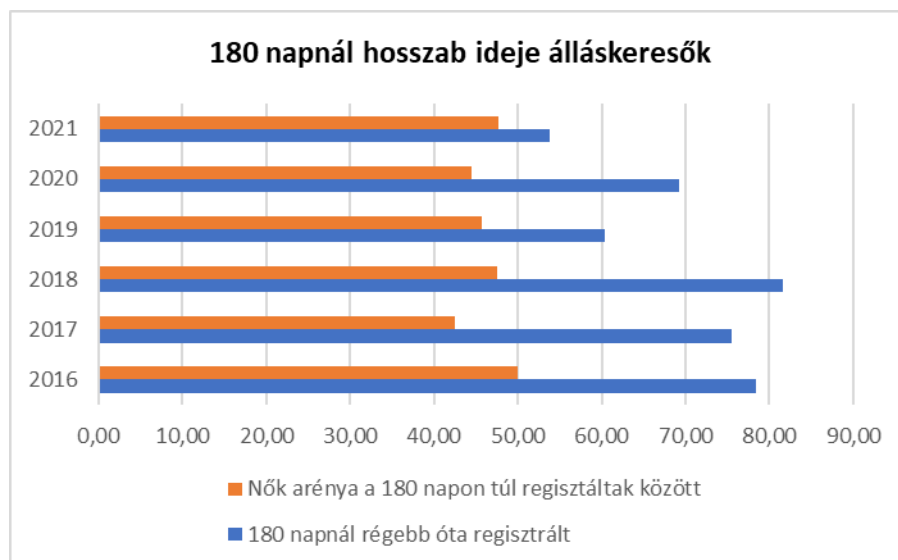
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

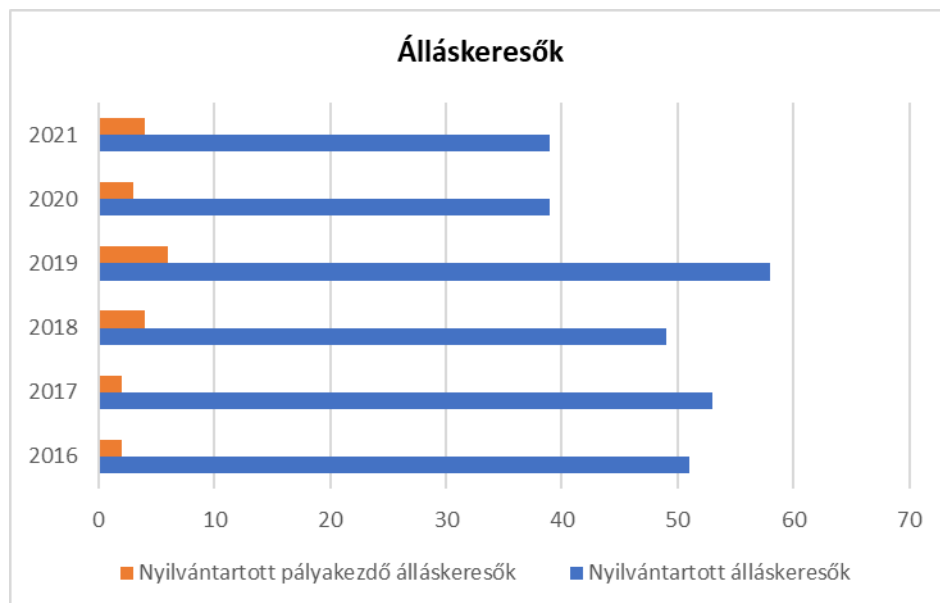
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	78,43	50
2017	75,47	42,5
2018	81,63	47,5
2019	60,34	45,71
2020	69,23	44,44
2021	53,85	47,62

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	51	2
2017	53	2
2018	49	4
2019	58	6
2020	39	3
2021	39	4

A település lakosságának fele nő. A munkavállalási korú nők aránya alacsonyabb a férfiak arányánál. A foglalkoztatottakat vizsgálva megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül az utóbbi években csökkent a nők aránya.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal. 2016-2021. között a településen foglalkoztatás segítő és képzési program nem indult. A Siklói Járási Hivatal foglalkoztatási osztálya kisebb-nagyobb sikerrel próbálkozik képzési programok indításával, szervezésével. Ezek többsége azonban a meghirdetéssel ellentétben nem indul el, mivel hiányzik a kellő számú jelentkező.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A faluban a vizsgált időszak elejétől (2016) végéig (2021) a nyilvántartott álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat. Közöttük egyenlő arányban vannak nők és férfiak. A pályakezdő álláskeresők száma alacsony. A munkanélküli nők szinte kivétel nélkül alacsony iskolai végzettségűek. A 8 általánost végzett nők munkaerő-piaci kereslete alacsony, őket leginkább az egyszerűsített foglalkoztatásban, idegymunkában (szőlészet, borászat, mezőgazdasági növénytermesztés) tudják alkalmazni. Betanított, szalag melletti munkára legközelebb Bóly és Pécs településeken van lehetőség számukra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén mutatkozó hátrányos megkülönböztetést a települési önkormányzat igyekszik a közfoglalkoztatás keretén belül mérsékelni. A hosszú időtartamú közfoglalkoztatási programokban csak nők kerülnek foglalkoztatásra. Miután a bér ezekben a programokban kötött, nincs bérkülönbség a férfiak és nők között. Ugyanígy nem mutatkozik bérkülönbség az egyszerűsített foglalkoztatásban sem, az idegymunkát végző férfiak és nők meghatározott, azonos munkáért, azonos napi bért kapnak.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

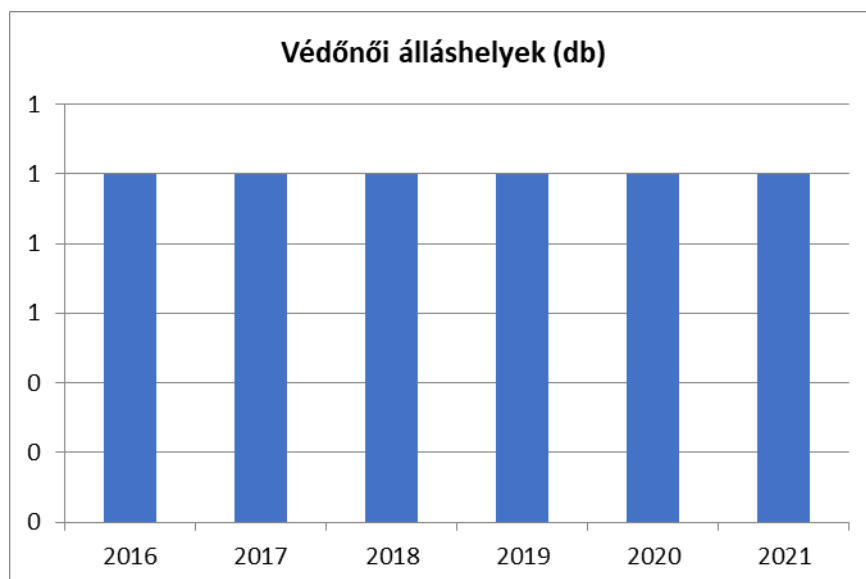
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzat 2023. március 1. napján feladatellátási szerződést kötött a Pécsi Többcélú Agglomerációs Társulással, akik a (7621 Pécs, Széchenyi tér 1.) Pécs és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Gyermejjóléti Alapellátási Központ és Családi Bölcsőde Hálózaton keresztül biztosítják a 8 főt ellátó családi bölcsőde működtetését. A bölcsőde helyét térítésmentesen biztosítja az önkormányzat a társulás részére.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőként
	db	fő	fő
2016	1	40	40
2017	1	41	41
2018	1	46	46
2019	1	40	40
2020	1	37	37
2021	1	35	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Újpetre településen működik védőnő hálózat. Az 1 fő védőnő ellátja Kiskassa, Peterd és Pécsdevecser és Újpetre település védőnői feladatait is, ezen felül ellátja a család- és nővédelmi gondozást is. Az utóbbi években megnőtt a született gyermekek száma. 2023. július 1. napjától a védőnői feladatokat az állam látja el. Az önkormányzat térítésmentesen biztosítja a feladat ellátásának helyéül szolgáló Egészségközpont épületben a helyiséget.

Hazánkban a méhnyak rák miatti halálozás magas, az európai uniós országok átlagának mintegy háromszorosa. A méhnyak rák miatt bekövetkezett halálozások száma évek óta nem csökken. Pedig a betegség kialakulása szűrővizsgálattal megelőzhető, illetve az időben felismert elváltozás megfelelő hatékonysággal kezelhető. A hátrányos helyzetű nők közül egyre kevesebb jut el a méhnyak szűrésre, egyrészt a megfelelő közlekedési lehetőség, másrészt pedig a tájékoztatatlanság miatt. A védőnői méhnyak szűrés országos kiterjesztésének komoly szerepe van abban, hogy a lakossághoz közelebb kerüljön a szolgáltatás, a védőnő munkája során kialakított személyes bizalmi viszony eredményeként olyan nőket is be tudjon vonni a szűrésbe, akik korábban nem éltek ezzel a lehetőséggel. Mindezzel hozzájárulhatunk ahhoz, hogy a jövőben jelentősen csökkenjen a méhnyak rákos megbetegedések és halálozások száma.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A községben nőket ért, illetve családon belüli erőszak legtöbbször rejtve marad. A családsegítő szolgálatot tudják felkeresni anonim módon azok a nők, akiket bántalmaznak hozzátartozóik. Extrém esetekben a rendőrség kihívása jelenthet megoldást. Az elmúlt években feltárt, nők elleni erőszakos eset nem vált ismertté a településen.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Anyaothton: krízishelyzetben lévő (anyagi, vagy családi problémák miatt) anyák kérhetik elhelyezésüket gyermekükkel, meghatározott időszakra

Családok átmeneti otthona: krízishelyzetben lévő családok (vagy csak anya-gyermek, apa-gyermek) kérhetik elhelyezésüket meghatározott időszakra

A településen nem működik sem önkormányzati, sem egyház, alapítványi anyaothton, illetve családok átmeneti otthona. A falu 60 km-es körzetében 5 családok átmeneti otthonát tartják fenn önkormányzatok, illetve alapítványok, azonban ezek közül négy (Bóly, Pécs 2, Komló) elsősorban, vagy kizárólag illetékességi területéről vesz fel rászorulókat Újpetre nem tartozik illetékességi területükhöz. Egyedül a máriakémei Családok Átmeneti Otthonának van Dél-Dunántúlra kiterjedő ún. ellátási területe. Az otthonok mindegyikében várólista van, tehát az azonnali elhelyezés szinte kizárt.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A községben csak helyi képviselő-testület, illetve nemzetiségi képviselő-testületek működnek. Míg a települési önkormányzat tagjaiból 3 fő nő, ez a létszám az előző választási ciklushoz képest nőtt. (1 fő) A német nemzetiségi önkormányzat 5 tagjából 4 fő nő, a roma nemzetiségi önkormányzat 3 tagjából 1 fő nő. A településen működő egyesületek, alapítványok munkájában nagy részt nők vesznek részt.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi probléma a településen nincs.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

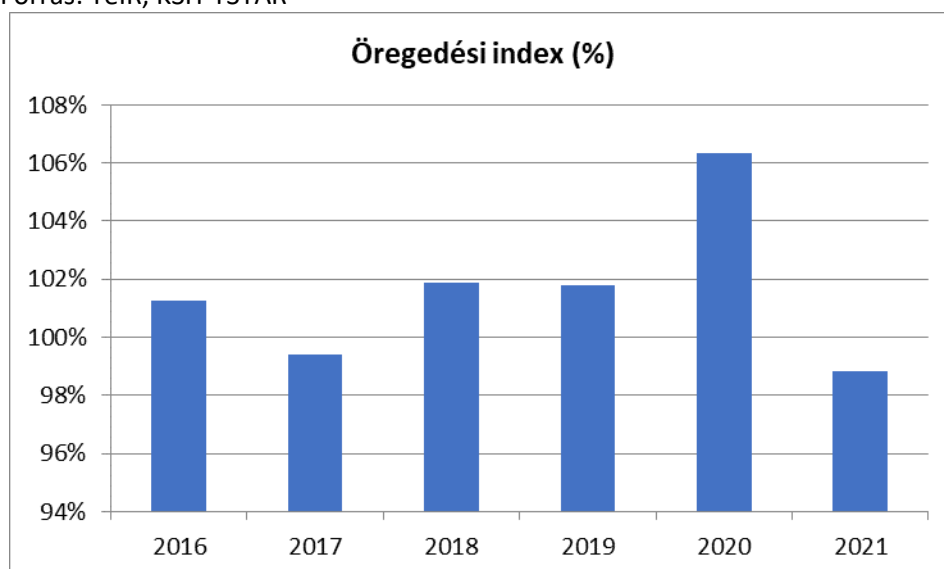
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hátrányos helyzetű nők körében kevesen veszik igénybe a nők méhnyak rák szűrését	Védőnői szolgálaton keresztül méhnyak rák szűrő program bevezetése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

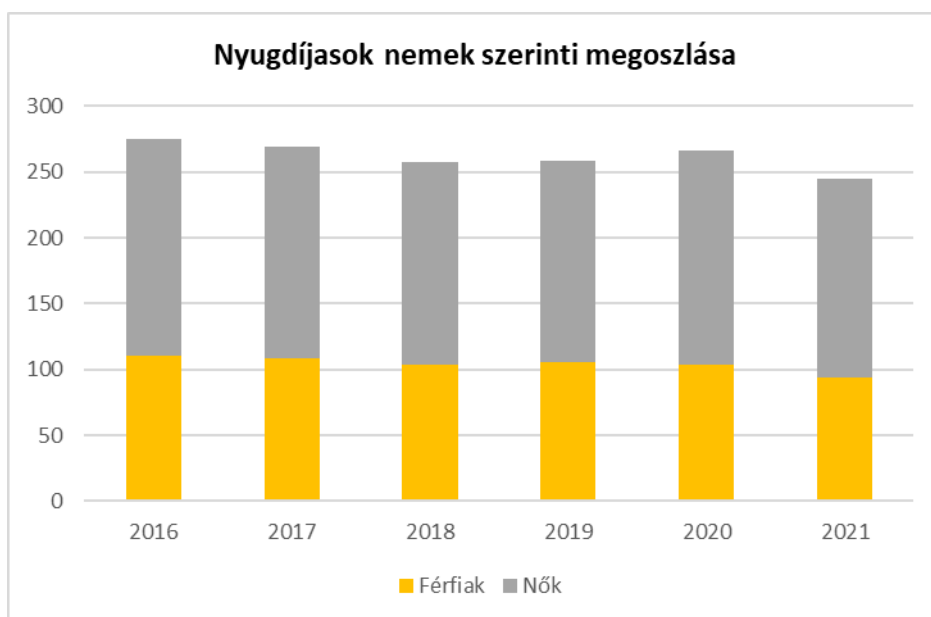
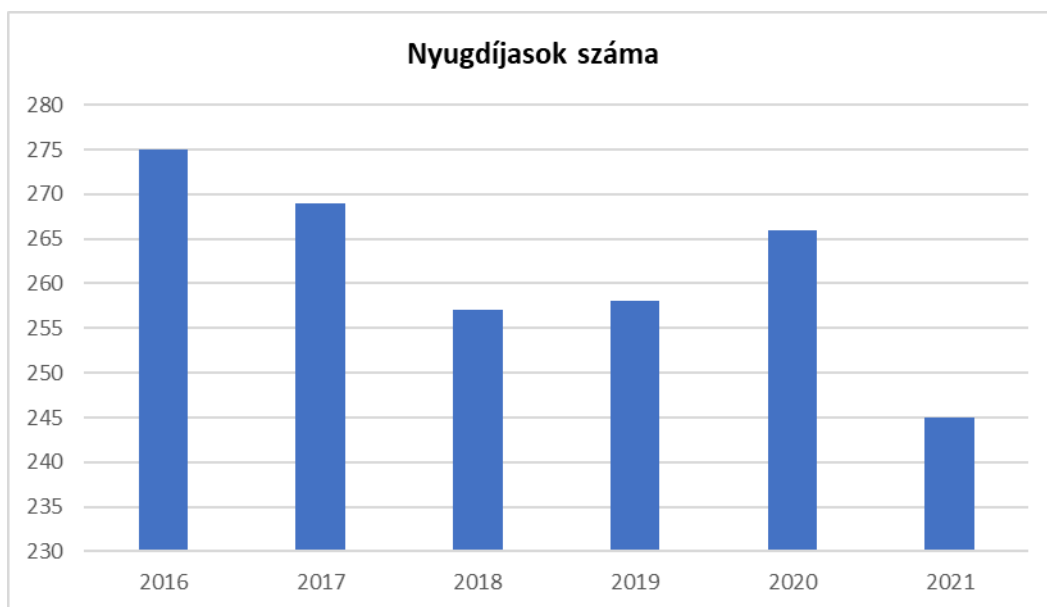
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	161	159	101,26%
2017	162	163	99,39%
2018	163	160	101,88%
2019	170	167	101,80%
2020	184	173	106,36%
2021	168	170	98,82%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	110	165	275
2017	108	161	269
2018	104	153	257
2019	106	152	258
2020	104	162	266
2021	94	151	245

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A vizsgált időszakban a nyugellátásban részesülők száma a 2016-os évhez képest csökkent 2019-ig, majd 2020-ban egy növekedés indult meg. A férfiak és a nők között jelentős a különbség, amely megfelel az országos átlagnak, sokkal több idős nő él, mint férfi.

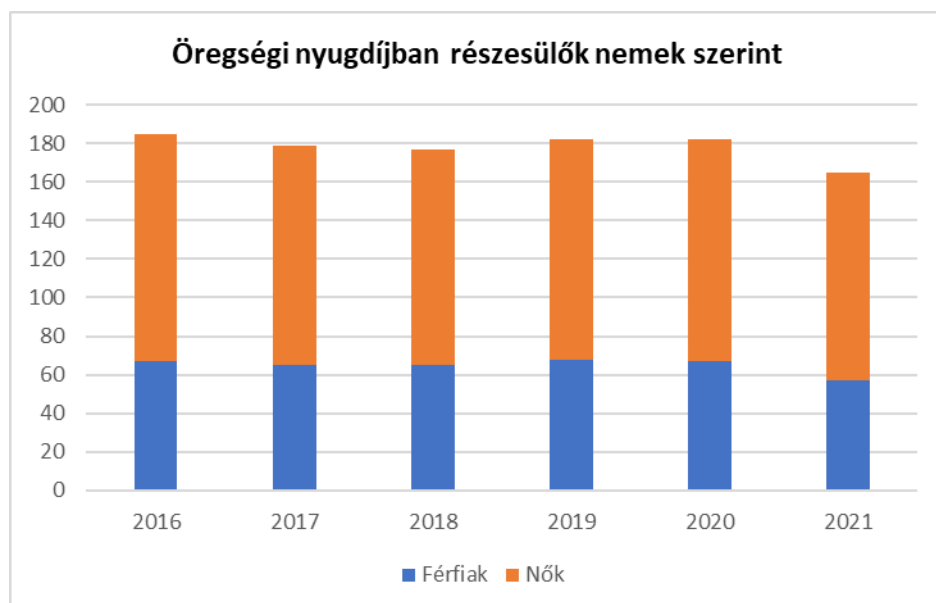
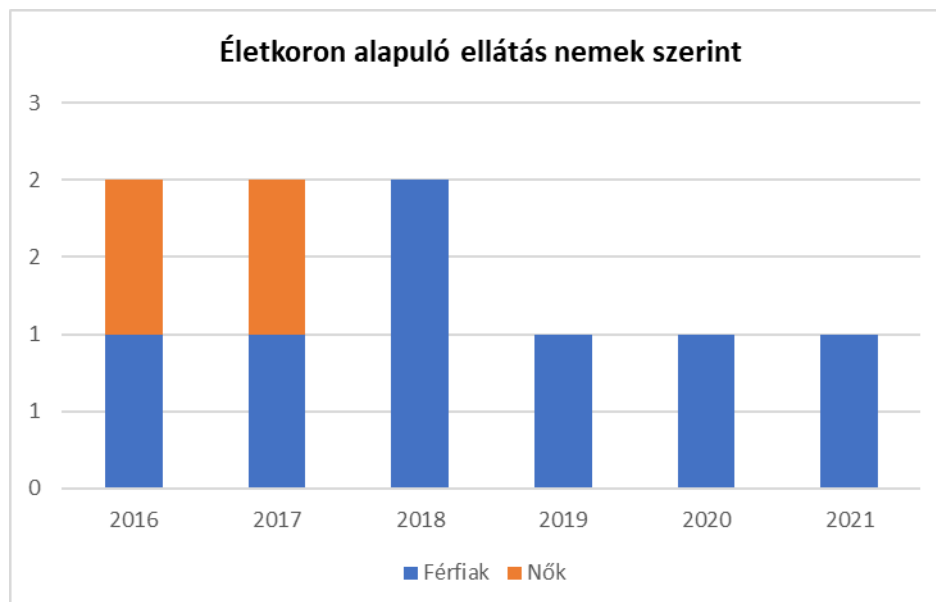
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	1	1	67	118	0	n.a.	n.a.
2017	1	1	65	114	1	n.a.	n.a.
2018	2	0	65	112	0	n.a.	n.a.

2019	1	0	68	114	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	67	115	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	57	108	0	n.a.	n.a.

Forrás:

TeIR, KSH

Tstar

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	51	53	49	58	39	39
41-45 év (TS 042)	Fő	6	5	5	7	4	7
	%	11,76%	9,43%	10,20%	12,07%	10,26%	17,95%
46-50 év (TS 043)	Fő	9	12	9	9	3	3
	%	17,65%	22,64%	18,37%	15,52%	7,69%	7,69%
51-55 év (TS 044)	Fő	5	5	6	7	6	5
	%	9,80%	9,43%	12,24%	12,07%	15,38%	12,82%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	5	3	4	4	2
	%	9,80%	9,43%	6,12%	6,90%	10,26%	5,13%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	4	3	4	2	3
	%	5,88%	7,55%	6,12%	6,90%	5,13%	7,69%

A regisztrált munkanélkülieken belül az 55 év felettiek aránya folyamatosan csökken. Amennyiben e személyek nem jogosultak egyéb rendszeres pénzellátásra – pl: rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás, stb. – akkor kerülnek a tartós munkanélküli státuszba. A nyílt munkaerőpiacon az időskorú személyek hátrányban vannak, foglalkoztatásukat a munkáltatók nem preferálják.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állami és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és a helyzetüknek megfelelő szakosított ellátásban kell részesíteni.

Szociális alapszolgáltatás: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai és szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

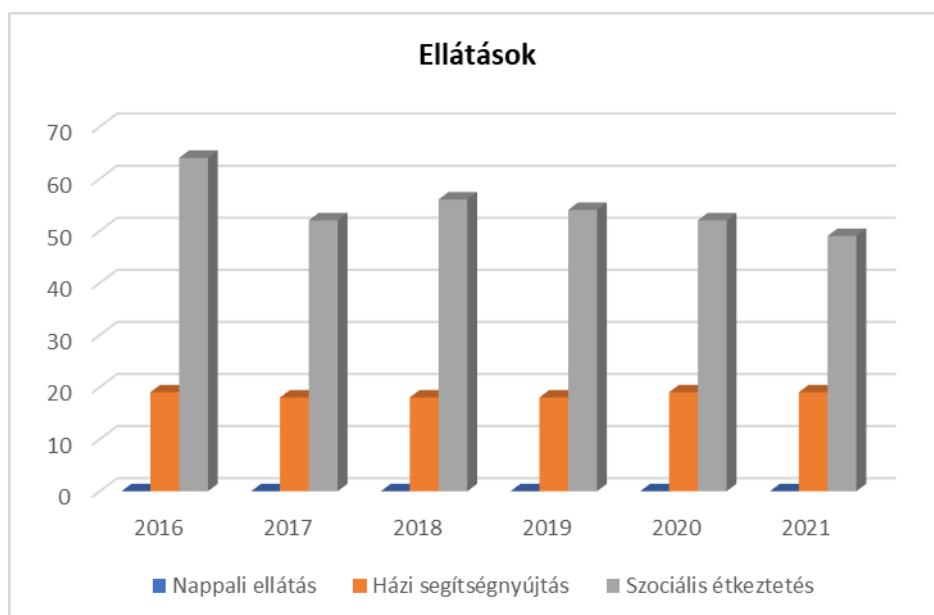
Egészségügyi ellátás: A községben jelenleg egy háziorvos rendelkezik ellátási kötelezettséggel. Fogorvosi ellátás is működik a településen, gyógyszerért vállalkozó üzemeltet. Járóbeteg szakellátás Pécsen és Siklóson, ügyelet Siklós városában, míg fekvőbeteg ellátás Pécsen érhető el.
Szociális szolgáltatások: A faluban 2 házigondozói látja el a szintén az idős, rászoruló emberek gondozását. 52 fő részére biztosított a szociális étkeztetés keretében biztosított napi egyszeri meleg ételt. A településen falugondnoki szolgálat nem működik.

Családsegítés: Szt. által szabályozott, kötelezően ellátandó önkormányzati feladat. Szociális problémák, krízishelyzet megszüntetés, életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. Újpetre település családsegítéssel kapcsolatos feladatait a Beremendi Szociális Alapszolgáltató Központon keresztül, társulásban látja el.

Családsegítő szolgálat által nyújtott alapszolgáltatásokhoz falugondnoki szolgálat útján juthatnak el az érintettek, illetve minden hét csütörtöki napján 14:10-14:30-ig tartanak a településen ügyfélfogadást a kollégák.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	161	n.a.	19	64
2017	162	n.a.	18	52
2018	163	n.a.	18	56
2019	170	n.a.	18	54
2020	184	n.a.	19	52
2021	168	n.a.	19	49

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Nappali ellátás: a szociális törvény (1993. évi III. tv.) által biztosított alapellátási forma, amely hajléktalan személyek és elsősorban saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, alapvető higiéniai szükségleteik kielégítését, napközbeni étkezésre. A településen kb. 8 évvel ezelőtt működött nappali ellátás. Sajnos a nem életszerű törvényi előírások –

alkalmazottak száma, képesítése – nem tette lehetővé a további működtetést, miután az arra biztosított állami normatív támogatás nem bizonyult elegendőnek. A település önerőből ezen ellátást a törvényi előírásoknak megfelelően nem tudja működtetni. Jelenleg ad-hoc módon összehesélve, havi szinten 4-5 alkalommal össze az idősök, változó számban (4-10 fő) az művelődési házban. Itt beszélgetéssel, kézimunkával, olvasással töltik el a délelőtti vagy a délutánt.

Házi segítségnyújtás: szintén az Szt. által szabályozott, kötelező ellátási forma. A szolgáltatást társulásban (Beremendi Alapszolgáltatási Társulás) működteti az önkormányzat, állami támogatással. 2 fő házigondozót alkalmaznak Újpetre településen, akik a gondozottak napi látogatásáról, segítségéről és ellátásáról gondoskodnak.

Szociális étkeztetés: szintén az Szt. által szabályozott, kötelezően ellátandó alapszolgáltatás. A szolgáltatást a 2010-Villány Kft-től vásárolja az önkormányzat, a településen működteti vállalkozásban a szociális konyhát. Az önkormányzat helyi rendeletében szabályozta az étkeztetés igénybevételeének módját, a rászorultak körét, a fizetendő térítési díjakat. A vizsgált években nőtt az étkeztetést igénybe vevők száma.

7) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat minden évben megrendezi a nyugdíjas estet. A településen mozgókönyvtár működik, az idősök aktív könyvtár látogatók, az ő korosztályukban 10 fő a rendszeres látogató. A településen katolikus templom és református imaház van, az idősök hetente részt vesznek a szentmiséken és a lelkigyakorlatokon.

A Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület keretein belül működött a Kézműves Kör, melynek tagsága főleg az idős korosztályból áll.

A Csorba Győző Megyei Könyvtár Baranya Megyei Könyvtárellátó Szolgáltató Rendszer Újpetrei Szolgáltatóhelye (könyvtár) az idős lakosság részére informatikai jártasságuk elősegítésére igény szerint képzést, gyakorlati lehetőség biztosít. Igény szerint az idősök ún. beszélgetős délutánon vehetnek részt, heti két alkalommal pedig a művelődési házzal közösen gyógytornát szerveznek a részükre. A település rendezvényein (falunap, nyugdíjas est, német nemzetiségi est, adventi rendezvény) szép számban vesznek részt az idősök.

Az önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzatok támogatásával egy idősökből álló önszerveződés rendszeresen szervez kirándulásokat, zárandokutakat, búcsújárásokat.

7) idősök informatikai jártassága;

Az idősök közül egyre többen ismerik a számítógépet, használni tudják, és az interneten is elszörföznek. Az internetet használó idősök az unokáiktól szerezték a tudásukat. A könyvtár kereteiben belül lehetőségük van az idősöknek az internet tudásukat bővíteni.

7) a generációk közötti programok.

Jelenleg a településen generációk közötti programként is funkcionálnak a különböző, a lakosság egészét érintő kulturális és szabadidő programok, falunap, német nemzetiségi est, adventi rendezvény. Ezeken a programokon a falu apraja-nagyja részt vesz, így képviselve vannak a fiatalok és az idősök is. Az önkormányzat által alkalmazott közművelődési munkatárs feladata

lehetne a további, generációk közötti programok – közös társadalmi munka, faluszépítés, közös kirándulások, kulturális rendezvények stb. – szervezése.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen zajló, és már hagyományossá vált programokba az idősebb korcsoport is bevonásra került. Az önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzatok támogatásával egy idősekből álló önszerveződés rendszeresen szervez kirándulásokat, zárandokutakat, búcsújárásokat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
idősek nappali hasznos időeltöltésének hiánya	Idősek nappali ellátásának, hasznos szabadidő időtöltésének megszervezése nyugdíjas klub (önszerveződés) keretében
az egyedülálló idősek biztonságérzete romlott	Közterületi kamerarendszer kiépítése

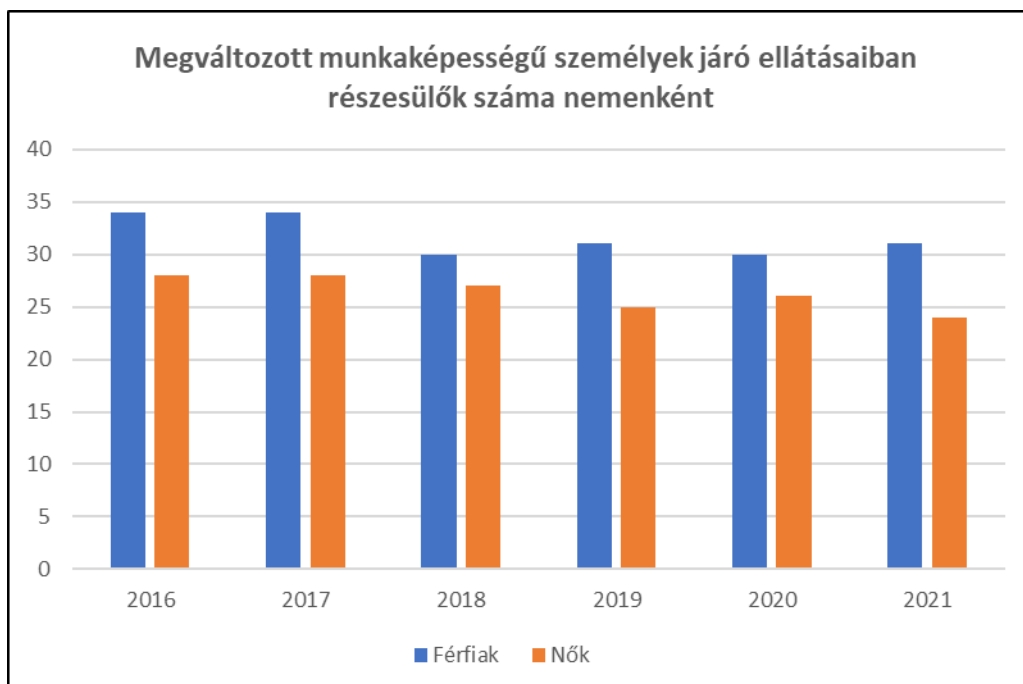
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos fogalma: fogyatékos személy az, aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékos meghatározásáról a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény rendelkezik.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	34	28	62
2017	34	28	62
2018	30	27	57
2019	31	25	56
2020	30	26	56
2021	31	24	55

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékossg és a megváltozott munkaképesség nem azonos fogalmak, azonban több szempontból fedik egymást.

Megváltozott munkaképesség fogalma: A megváltozott munkaképességű személyek fogalom a munka világához kapcsolódik, mivel azt a vizsgálati szempontot takarja, hogyan befolyásolja a károsodás (betegség), fogyatékossg vagy rokkantság az egyén munkavállalását, munkahelyének megtartását; vagyis az egyént a foglalkoztathatóság szempontrendszerén keresztül minősíti.

A foglalkoztatási törvény szempontjából megváltozott munkaképességű személy: aki testi vagy szellemi fogyatékos, vagy akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek. A törvény hatálya tehát kiterjed valamennyi fogyatékos, illetve a foglalkoztatást hátrányosan befolyásoló egészségkárosodást szenvedett személyre, függetlenül attól, hogy munkaképességének csökkenése milyen mértékű.

Megváltozott munkaképességű személyek helyi foglalkoztatására nincs az önkormányzatnak lehetősége. Közfoglalkoztatásban történő alkalmazásukra a törvény nem biztosít lehetőséget. (a megváltozott munkaképességű személyek mindegyike rendelkezik ellátással, így nem minősül aktív korú, ellátatlan személynek). A táblázat elemzésekor megfigyelhető, hogy a megváltozott munkaképességű személyek száma stagnál.

A településen fogyatékkal élők többsége mozgásszervi fogyatékos, 3 fő pedig mentális károsodással él. A mozgásszervi fogyatékosok idős, nyugdíjasok, az ő foglalkoztatásukra nincs szükség. Az értelmi fogyatékosok rokkantsági járadékban részesül, a járadék melletti foglalkoztatására a településen nincs lehetőség

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A rehabilitációs munkakörök és megváltozott munkaképességű személyeket alkalmazó üzemek több helyen is megszűntek. Munkavállalókat a településtől távol lévő, az ő sajátos

fogyatékoságukra tekintettel alkalmazni tudó cégek azért nem veszik fel, mert munkahelyre történő közlekedésük költségeit nem kívánják finanszírozni. Sajnos az értelmi fogyatékkal élő fiatalok alkalmazása szintén reménytelen, a közelben sehol sincs az ő alkalmazásukra specializálódott foglalkoztató.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Mivel a fogyatékosok foglalkoztatására a településen nincs lehetőség, ezért ez a rész nem értelmezhető.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A fogyatékosok csekély száma miatt önálló életvitelt támogató helyi intézmény, szolgáltatás, közül csak a szociális étkeztetést és a házi segítségnyújtás és családsegítés a biztosított.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek részére jogszabály szerint biztosított ellátási formák:

- Fogyatékosági támogatás: a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez,
- Rokkantsági járadék: a rokkantsági járadékról szóló 83/1987.(XII.27.) MT rendelet értelmében Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül.
- Közlekedési kedvezmény: a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011.(VI.29.) Korm. rendelet 6.§-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.
- Fogyatékos személyek részére biztosított alap- és szakosított ellátási formák: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgáltatás, ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

Az önkormányzat ezen ellátások közül a szociális étkeztetést és a házi segítségnyújtást biztosítja. A fogyatékosok csekély száma nem indokolja más ellátás megszervezését.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Biztosítani kell számára az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, illetve azokhoz az információkhoz, amelyek az őt megillető jogokkal illetve szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A fogyatékos személy részére biztosítani kell a – figyelembe

véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit – a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közlekedési rendszereknek alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi igénybevételre. A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az egészségügyi ellátás során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságból eredő szükségleteire. A fogyatékos személy joga, hogy állapotának megfelelő és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban vegyen részt. A fogyatékos személynek joga van a személyes körülményeinek, fogyatékoságának megfelelő lakhatási forma megválasztásához. Lehetővé kell tenni számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények támogatását. A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Jogok van ahhoz, hogy másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A fogyatékkal élő személyek részére is elérhető egészségügyi alapellátás a felújított, korszerű orvosi rendelőben. Szakorvosi ellátás Siklós és Pécs városában található. Rehabilitációs ellátást Harkányban és Mohácson vehetnek igénybe, melyre a beutalót a háziorvos illetve szakorvos biztosítja.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában több középület van, amelyek egy része akadálymentes. Az önkormányzati hivatali része rámpával ellátott, akadálymentes WC-vel rendelkezik, a kultúrház és a könyvtár az udvar felől megközelíthetően akadálymentesen. Az óvoda és az iskola részben akadálymentes. Az újonnan kialakított egészségügyi központban a teljes akadálymentesítés megvalósult.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatásokhoz és a kulturális programokhoz való hozzáférés részben biztosított, hisz az épületek fizikai akadálymentesítése megtörtént.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen legnagyobb munkáltató az önkormányzat és az Újpetrei Gazdák Zrt. Ezeken az akadálymentesítés részben megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés a fogyatékkal élők számára problémás, bár alacsony padkájú helyközi járat biztosított, illetve a legközelebb Palkonyán lévő vasútállomás rendelkezik megemelt peronnal, a buszmegállóba, vonatállomásra való eljutás körülményes számukra.

A járdák, parkok fogyatékosok számára megközelíthetőek, akadálymentesség szempontjából azonban nem felelnek meg az előírásoknak. (nem elég szélesek, többféle anyagból készültek, nem egyenletes a felületük stb.)

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A fogyatékkal élő száma nem indokolja speciális közlekedési megoldások kialakítását, fogyatékos nappali intézményének fenntartását.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Pozitív diszkriminációként említhető, hogy a fogyatékkal élők, illetve megváltozott munkaképességű személyek részére a házi segítségnyújtó szolgálat a napi bevásárlásban, gyógyszer kiváltásban, fahordásban, fűnyírásban stb. térítésmentes segítséget nyújt. A településen fogyatékkal és megváltozott munkaképességgel élő személyek mindegyike megfelelő információhoz juthat az általa igényelhető ellátásokkal (fogyatékossgai támogatás, megváltozott munkaképességűek ellátásai, közlekedési támogatás, lakásfenntartási támogatás, ápolási díj, helyi szociális ellátások stb.) kapcsolatban. Az információszolgáltatásról a közös önkormányzati hivatal ügyintézője főként szórólapos tájékoztatással gondoskodik. Közreműködik a pénzbeli és természetbeni ellátások igénylését szolgáló kérelem nyomtatványok beszerzésében, a telefonos ügyintézés lebonyolításában.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen nincsenek. A kis számú fogyatékkal élő települési lakók minden olyan szolgáltatáshoz hozzá tud férni, mint amihez egy átlagos képességű állampolgár.

A településen fogyatékkal és megváltozott munkaképességgel élő személyek mindegyike megfelelő információhoz juthat az általa igényelhető ellátásokkal (fogyatékossgai támogatás, megváltozott munkaképességűek ellátásai, közlekedési támogatás, lakásfenntartási támogatás, ápolási díj, helyi szociális ellátások stb.) kapcsolatban. Az információszolgáltatásról a közös önkormányzati hivatal ügyintézője gondoskodik. Közreműködik a pénzbeli és természetbeni ellátások igénylését szolgáló kérelem nyomtatványok beszerzésében, a telefonos ügyintézés lebonyolításában.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémával nem találkozunk. A kisszámú fogyatékkal élő személyek mindegyike családban él, ahol a családtagok gondoskodnak főként az ő különleges szükségleteikről. Ezen felül a fogyatékkal kapcsolatban minden olyan ellátáshoz hozzájutnak, amely különleges helyzetükből kifolyólag őket megilletik.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés hiánya	Teljes akadálymentesítés megoldása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település nem rendelkezik szennyvíz csatornával	Szennyvíz csatorna kiépítése, a szennyvíz ártalmatlanítása
A település egyes részein nem megfelelő a csapadékvíz elvezetés	Belvíz- és csapadékvíz elvezetés problémáinak megoldása Újpetre, Kossuth L. utcában

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen több nemzetiségi önkormányzat és civil szervezet működik. Ezek az alábbiak: Újpetrei Német Önkormányzat, Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Újpetre, Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület, Újpetrei Sportegyesület, Újpetrei Faluvédő Polgárőr Egyesület, Újpetrei Ifjúsági Egyesület, Református Egyház, Újpetrei Római Katolikus Egyházközség.

Az Újpetrei és Környéke Óvodásaiért Közalapítvány 12 éve alakult a négy önkormányzat alapításában, a 4 község óvodás gyermekeinek minél szélesebb ellátása érdekében, szolgáltatások kibővítésével stabilizálni hivatott a gyermeklétszám megtartásában, növelésében. Programjaik, támogatási körük: Márton napi felvonulás, Karácsonyi ünnepkör, farsangi programok, projekthetek, húsvéti ünnepkör, anyák napja, ballagás, gyermeknap támogatása, szervezés, lebonyolítás. A nevelési év folyamán és kívül az óvoda kérésére, felhívására egyéb eszközfejlesztésben vesznek részt, mint pl: mese könyvek, fejlesztő eszközök, használati eszközök beszerzése, vásárlása.

Az Újpetrei Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület 1991-ben alakult, összefogva az akkor aktív fiatalságot, érdeklődőt, közösségi szerepet vállalókat. Akkortájt egy Vokány Újpetrét összefogó vegyes kórossal és egy ifjúsági tánccsoporttal indult az egyesület, mely mára a sváb hagyományokat, motívumokat, szokásokat, népi dalokat, táncokat, zenét összefogva, négy különálló csoporttal bővült, mint: ifjúsági fúvószenekar, "Szorgos Kezek"- kézműves kör, és két utánpótló gyermektánccsoport. Időközben a kórus "nyugdíjba" vonult, a felnőtt tánccsoport pedig több generációs csoporttá alakult, mely a sváb táncokat még hitelesebbé, látványosabbá tette.

Az egyesület célja: a helyi és szomszédos falvak fiataljait, tenni vágyókat, összefogni, rendezvényeket szervezni, a más kultúrát továbbadni, benne élni, amíg lehet és akiktől még átvehetjük, megtanulhatjuk, ha a kisebbséghez is tartozunk vagy nem.

Programjaik: évente 15-20 fellépés, a falu, az egyesület jó hírének közreadása, falu és a környék rendezvényein aktívan megjelenni, fellépni, a szervezésben segíteni, klubfoglalkozások szervezése a kézműveskör tagjaival, gyermek napközis tábor szervezése, tánc tábor megszervezése, melyek mind mind a fejlődésünket, összetartozásunkat eredményezik.

Támogatási körük: minden generáció, aki azonosulni tud, szeretne az egyesület munkájával, ezen kívül esélyt teremteni minden gyermeknek a zene,-tánc,hagyományok megismerésére, közösség nevelésre. Az egyesület biztosítja a tagok részére a népviseletet, hangszereket, kézműves eszközöket.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen az önkormányzat eredményesen együttműködik az Újpetrei Német Önkormányzattal, a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Újpetre-vel, a Német Hagyományőrző Egyesülettel, az Újpetrei Ifjúsági Egyesülettel, az Újpetrei Polgárőr Egyesülettel, az Újpetrei Sportegyesülettel, az Újpetrei és Környéke Óvodásaiért Közalapítvánnyal, valamint az Újpetrei Római Katolikus Egyházközséggel és a Református Egyházal. Az együttműködés tartalma az gyermekek, idősek részére közös szabadidős programok, rendezvények szervezése, anyagi támogatásuk. Az utóbbi években az Ifjúsági Egyesület erősebb kapcsolatot alakított ki az Újpetrei Német Önkormányzattal valamint a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Újpetre-vel. Kapcsolatuk elsősorban a rendezvények közös megszervezésére jellemző.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Újpetre Község Önkormányzata közösen tartja fenn hivatalát Pécsdevecser Község Önkormányzatával, Kiskassa Község Önkormányzatának, Peterd Község Önkormányzatával, Vokány Község Önkormányzatával, Kistótfalu Község Önkormányzatával, Palkonya Község Önkormányzatával valamint Ivánbattyán Község Önkormányzatával. Közösen tartja fenn társulás keretén belül az Újpetrei Óvodát. A társulásnak tagja még Kiskassa Község Önkormányzata, Peterd Község Önkormányzata, Pécsdevecser Község Önkormányzata és Palkonya Község Önkormányzata.

- d) Az önkormányzat tagja a Beremendi Szociális Alapszolgáltatási Társulásnak, amelynek keretein belül látja el a házi segítségnyújtást valamint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatot.

- e) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen német és cigány nemzetiségi önkormányzat működik. Mindkét nemzetiségi önkormányzat tevékenyen részt vesz a település életében rendezvényeivel mely a célcsoportok mindegyikét felöleli.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő civil egyesületek közül az Újpetrei Ifjúsági Egyesület összefogja a fiatalokat, gyermekeket, tevékenységével, programjaival az idős korosztályt is megcélozza. A Német Hagyományörző Egyesület minden évben tábort szervez a gyermekek részére, tevékenységében és rendezvényeivel minden célcsoport esélyegyenlőségi tevékenységében részt vesz. Az Újpetrei Sportegyesület a gyermekek célcsoport részére biztosítja a szabadidő hasznos eltöltését. Az Újpetre Környéke Óvodásaiért Közalapítvány pedig az óvódás korosztályt karolja fel tevékenységével.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplő nem vesz részt a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A program készítése során a Német Önkormányzat Újpetre, a Német Nemzetiségi Hagyományörző Egyesület, Dr. Varga Péter háziorvos, Pusztainé Andresz Ildikó védőnő, az Újpetrei Óvoda, az Újpetrei Általános Iskola, Beremendi Alapszolgáltatási Központ, Újpetrei Ifjúsági Egyesület, Újpetrei és Környéke Óvodásaiért Közalapítvány, Újpetrei Faluvédő Polgárőr Egyesület szolgáltatott adatot és vállalta az együttműködést a programban. Ez az együttműködés a kimutatott problémák megoldásában való részvételt is jelenti. HEP fórum megtartásra került.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A település Helyi Esélyegyenlőségi Programja a testületi elfogadást követően a település lakó számára írásos formában elérhető lesz a könyvtárban. A nemzetiségi önkormányzatnak, az egyéb partnereknek a HEP végrehajtással kapcsolatos észrevételeiket közvetlenül a polgármesterrel, képviselőkkel oszthatják meg, illetve elektronikus úton (e-mail, telefon) a HEP készítő/kapcsolattartó személynek is címezhetik. A lakosság az éves kötelező lakossági fórumon (közmeghallgatás) kap tájékoztatást a HEP végrehajtásának állapotáról, ugyanitt mondhatják el

észrevételeiket, javaslataikat, illetve ugyanúgy lehetőségük van elektronikus úton a végrehajtással kapcsolatos észrevételek visszacsatolására.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliség Egészségi állapot nem megfelelő	Közfoglalkoztatási programok hosszú távú fenntartása Egészségügyi szűrések népszerűsítése, egészségügyi fejlesztések, tanácsadás
Gyermekek	Kevés gyermek veszi igénybe a szünidei gyermekétkeztetést	Szülők folyamatos tájékoztatása a gyermekétkeztetés igénybevételére. Egyeztetés a konyha új üzemeltetőjével az étel minőségének javítására
Nők	Hátrányos helyzetű nők körében kevesen veszik igénybe a méhnyakrák szűrést	Méhnyak rák szűrés bevezetése
Idősek	Idősek nappali ellátása nem megoldott Az egyedül élő idősek biztonságérzete romlott	Klubszerű összejövetelek helyszínének biztosítása, programok szervezése Közterületi kamerarendszer kiépítése
Fogyatékkal élők	A település épületeinek egy része nem teljesen akadálymentes	Akadálymentesítés
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	A település nem rendelkezik szennyvíz csatornával A település egyes részein nem megfelelő a csapadékvíz elvezetés	Szennyvíz csatorna kiépítése, a szennyvíz ártalmatlanítása Belvíz- és csapadékvíz elvezetés problémáinak megoldása Újpetre,

		Kossuth L. utcában
--	--	--------------------

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a **romák** nem szembesülnek lépten-nyomon nemzetiségi hovatartozásukkal, ahol befogadják és elfogadják őket, ahol egyenrangú, hasznos tagjai a társadalomnak.

Fontos számunkra, hogy a **mélyszegénységben élők** ne érezzék kirekesztettnek magukat a többségi társadalomtól, erejüket, tudásukat ne a napi megélhetési problémák emésszék fel, olyan értékteremtő munkát végezzenek a település értékeinek megőrzésében, fenntartásában, gazdagításában, amely által önértékelési és megélhetési gondjaik megszűnnek.

Kiemelt területnek tartjuk a **gyerekek** esélyegyenlőségének biztosítását, hiszen ők jövőnk zálogai, ők azok akikre szüleik, nagyszüleik idős korukban támaszkodhatnak, velük, rájuk építhető az elképzelt jövő. Ennek érdekében kötelességünk számukra minden lehetőséget megadni arra, hogy elmélyült, biztos tudást szerezzenek, érzelmekben gazdag, lelkileg stabil, értékes felnőttekké váljanak, pl. az óvodai és az iskolai német oktatás intézményi és intézményen kívüli támogatásával.

Folyamatosan odafigyelünk az **idősek** életkörülményeire, lakhatási és megélhetési problémáinak megoldásával, személyes kapcsolattartással és segítséssel (házigondozás) éreztetjük velük, hogy tapasztalataikra, bölcsességükre nekünk, fiataloknak is szükségünk van. Megbecsüljük munkáikat, elért eredményeiket, hiszen múlt nélkül nincs jövő sem.

Elengedhetetlennek tartjuk a **nők** esetén annak hangsúlyozását, hogy a munkában és annak díjazásában férfiakkal egyenrangúként kezeljék őket. Elengedhetetlennek tartjuk, hogy minden tiszteletet és segítséget megkapjanak ahhoz, hogy legszebb feladatukat, az anyaságot problémamentesen megéljék és átéljék, hogy a jövő generációját tisztességgel felneveljék.

Különös figyelmet fordítunk a **fogyatékkal élők**re, fogyatékoságukkal kapcsolatban megtapasztalt problémáik, nehézségeik megoldására, ezáltal elérve azt, hogy településünkön ugyanolyan értékű személynek érezhessék magukat, mint egészséges embertársaik.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Szennyvíz elvezetés és ártalmatlanítás	A szennyvíz szállítás és ártalmatlanítás a település egészére kiterjedő problémaként jelentkezik.	Környezet védelme	gazdasági program, éves költségvetési rendelet	MNTFS 2030 éves	zárt csatornarendszer kiépítése közszécsben, pályázat benyújtása	polgármester, képviselő-testület	2028. 12. 31. (vasárnap)	környezetszennyezési mutatók javulása	humán, pénzügyi, technikai	Környezetszennyezés megszüntetése	az intézkedés a környező települések agglomerációjával valószínűsíthető meg
2	Belvíz-csapadékvíz elvezetés	és belvíz és csapadékvíz okozta károk felszámolása érdekében megoldandó feladat	és belvíz és csapadékvíz okozta károk felszámolása	és gazdasági program, éves költségvetési rendelet	MNTFS 2030 éves	Újra, Kossuth u.-ban lévő belvízelvezető árokrendszer megfelelő kiépítése és felújítása	polgármester, képviselő-testület	2026. 12. 31. (kedd)	belvíz és csapadékvíz okozta károk minimalizálása	humán, pénzügyi, technikai	folyamatos karbantartás	nem együttműködésben megvalósuló intézkedés
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közfoglalkoztatási programok hosszútávú fenntartása	A településen tartós munkanélküliség. A mélyszegénységben élő réteg csak közfoglalkoztatási programokon való részvétellel tud a megélhetési problémáin enyhíteni	Munkanélküliség csökkentése	Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet	Nemzeti Stratégia 2007-2032, Új Roma Stratégia 2019-2030., Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Évente közfoglalkoztatási programokban minden, a célcsoportba tartozó személy részére biztosítson az önkormányzat munkalehetőséget. Lehetőség szerint minden évben "közvetítődjenek" a nyílt munkaerő-piacra ezen személyek közül.	polgármester	2025. 12. 31. (szerda)	A mélyszegénységben élő családok jövedelmi viszonyaiban pozitív változás áll be, anyagi problémáik rendeződnek.	Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, önkormányzat (20 % önerő biztosítása a közfoglalkoztatásban, közvetítés a nyílt munkaerő-piacra)	állami normatív támogatás, a közfoglalkoztatási rendszer hosszú távú fenntartása az állam részéről	nincs ilyen
2	Egészségügyi szűrések népszerűsítése, egészségügyi fejlesztések	A mélyszegénységben élők körében magas az egészségügyi problémákkal küzdők aránya	Az egészségügyi problémák kezelésével a lakosság életminőségének javulása, ezáltal magasabb életkor	Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet	Nemzeti Egészségügyi Stratégia 2017-2026.	Szűrőprogramok szervezése, egészségügyi tanácsadás kültéri sporteszközök telepítése	képviselő-testület, polgármester, háziorvos	2025. 12. 31. (szerda)	Egészségügyi mutatók	Humán forrása Pénzügyi forrás	kültéri sporteszközök fenntarthatóságát az önkormányzat garantálja	önkormányzati együttműködés (Kiskassa, Palkonya, Peterd, Pécsdevecser, Vokány, Ivánbattyán)

			elérése. A célcsoport mutatóinak javulása										
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	Szülők tájékoztatása a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére, étel minőségének javítása	Kevés gyermek vesz igénybe a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére, étel minőségének javítása	A szülők folyamatos tájékoztatásával minél több gyermek vegye igénybe a szünidei gyermekétkeztetés.	Szociális rendelet,	Nemzeti Köznevelési Stratégia, „Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032.	Szülők folyamatos tájékoztatása a gyermekétkeztetés igénybevételére. Egyeztetés a konyha üzemeltetőjével az étel minőségének javítására	igazgatási előadó, polgármester	2025. 08. 31. (vasárnap)	Szünidei gyermekétkeztetésben részt vevő gyermekek száma	Humán erőforrás	Függvénye az állami költségvetés által biztosított támogatás	nincs ilyen	
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Méhnyakrák szűrő program bevezetése	Hátrányos helyzetű nők körében kevesen veszik igénybe a méhnyakrák szűrést	Nők egészségi-állapotának pozitív változása		Nemzeti Egészségügyi Stratégia 2017-2026.	Szűrővizsgálat szervezése Egészséges életmóddal kapcsolatos tájékoztatás	védőnő	2024. 12. 31. (kedd)	Halálozási mutatókban az életkor kitolódása	Humán Pénzügyi	kielégítő egészségi állapot megléte	Mikrotérségi önkormányzati együttműködés (Kiskassa, Palkonya, Peterd, Pécsdevecser, Vokány, Ivánbattyán, Kistótfalu)	
IV. Az idősek esélyegyenlősége													
1	Idősek nappali ellátásának, hasznos szabadidő eltöltésének megszervezése (önszerveződés) keretében	A településen adottak a nappali ellátást biztosító helyiségek. Érdekvédelmet szolgáló civil szervezet, nyugdíjas klub működik, hol nem, hiányzik az állandó vezető, aki a szabadidejük hasznos eltöltését szolgáló programokat, rendezvényeket szervezi	A faluban segítséggel olyan önszerveződés jöjjön létre, amely biztosítja (főleg az egyedülállók) nappali elfoglaltságát, ellátását, elősegíti érdekvédelmét, a szabadidejük hasznos, eltöltését szolgáló közösségben történő eltöltését	Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló rendelet	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2034)	Időseknél az önkormányzat	2025. 12. 31. (szerda)	Időseket célzó programok száma, a idősek informatikai jártassága	önkormányzati önerő, a klub fenntartásához, a programokat szervező és kivitelező a kulturális asszisztens	Fenntarthatósága	nincs ilyen		
2	Közterületi kamerarendszer kiépítése	egyedülálló magas száma, idősek biztonságérzetének javítása érdekében megoldandó feladat	biztonságérzet fokozása, bűncselekmények csökkentése	gazdasági program, éves költségvetési rendelet	MNTFS 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2034)	kamerarendszer kiépítése, pályázat benyújtása	polgármester, képviselő-testület, polgárőr egyesület	2025. 12. 31. (szerda)	bűnügyi mutatók javulása	humán, pénzügyi, technikai	biztonságérzet megerősödése	nem együttműködésben megvalósuló intézkedés	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége													
1	Akadálymentesítés	A település épületeinek egy része nem teljesen	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése,	Gazdasági program, szociális ellátásokról szóló	Országos Fogyatékosügyi Program (OFP)	fizikai akadályok megszüntetése információs és	polgármester, képviselő-testület	2028. 12. 31. (vasárnap)	Fogyatékkal élőkkel akadálymentes kapcsolat kialakítása	Humán pénzügyi	Anyagi korlátok pályázati lehetőség kihasználása	nem együttműködésben megvalósuló	

		akadálymentes	információs és rendelet		kommunikációs akadályok megszüntetése							intézkedés
			kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítési program									

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

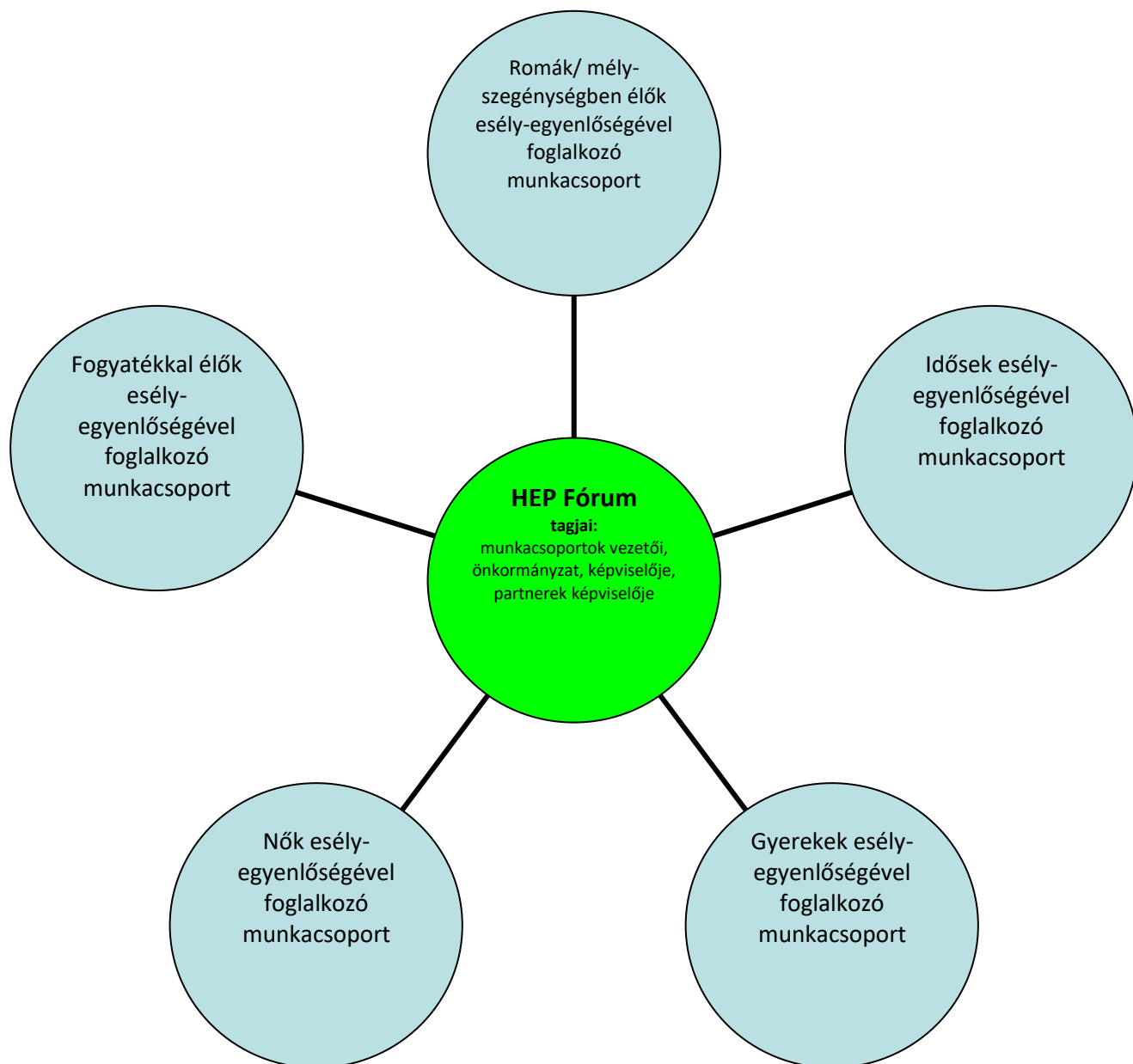
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Újpetre Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Újpetre Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 80/2023.(X.2.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Újpetre, 2023.10.02.

Kraft Ferenc
polgármester

K I V O N A T

Készült Újpetre Község Önkormányzat Képviselő-testülete által 2023. október 02.-án megtartott ülés jegyzőkönyvéből:

”

80/2023. (X. 02.) számú határozat:

Újpetre Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy a 2023 – 2028. évre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot (HEP) elfogadja a jegyzőkönyv mellékletét képező szövegezés szerint.

Határidő: azonnal

Felelős: Kraft Ferenc polgármester

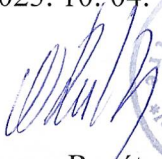
Kraft Ferenc sk.
polgármester

Csalos Beáta sk.
jegyző

”

A kivonat hitelélül.

Újpetre, 2023. 10. 04.

Werner Renáta
jkv.

